

DARBININKAS

Lietuvos
prieš
M. Mašeris
prieškovas

LI NR. 59

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 13, 1966

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Vietnamo rinkimai -- laimėjimas prieš komunistus

Balsavo 80 proc. Komunistų ir budistų boikotas nepasisekė. Mitas, kad jie reiškia daugumos valią, sugriuvo

P. Vietname laimėtas vienas naujas punktas vyriausybės ir Amerikos politikos naudai — rugsėjo 11 balsavimas, kuriame išrinktas 117 narių parlamentas konstitucijai priimti. Balsavimo rezultatai geresni, nei buvo tikėtasi: **dalyvavo trys ket-**

virtadaliai visų registruotų (registruotų buvo 5,288,000). Prieš balsavimą amerikiečių sluoksniuose buvo vertinama, kad balsuos 50 proc., Ky vyriausybės vertinimas buvo optimistiškesnis — bent 60 proc. Komunistų skelbtas rinki-

mam boikotas, paremtas teroru, susilaukė nepasisekimo, nors per porą dienų ir buvo užregistruoti 132 teroristiniai veiksmai, kuriuose žuvo 19, sužeisti 120.

Rinkimai buvo smūgis ir "Jungtinės budistų bažnyčios" politikuojančiai grupei, kuri ragino taip pat rinkimus boikotuoti. Balsavimas parodė, ji yra praradusi įtaką masėse.

Tačiau rinkimai vargiai turės įtakos karo eigai.

Min. pirmininkas Ky ir žmona balsavimo dieną rugsėjo 11.

Nuo kinų traukias Maskvos link?

Spėjimai, kad kom. Kinija neatsisako derėtis su Amerika, iš Kinijos buvo paneigti. Amerikos palankūs balsai kom. Kinijai ten buvo įvertinti kaip apgaulės priemonė.

Spėjama dabar, kad š. Vietnamas sukasi nuo kom. Kinijos į Maskvą ir iš jos laukia ne tik karinės paramos, bet ir diplomatinės — naujo tarpininkavimo galimom derybom karui baigti.

Kom. Kinija savo "kultūrine revoliucija", kuriai vykdyti pasiuntė "raudonąją apsaugą", paauglių būrius, prarado pasitikėjimą kitų komunistų aktyse už Kinijos ribų.

Prezidento Johnsono rūpesčiai.

Brazilijos prekyba

Brazilija viešai reiškia opoziciją Kubos Castrui. Slaptai nugalėtoji Kubą pereitai mėnesį 8,000 tonų javų. To pageidavo Sovietai. Jie savo laivu ir paėmė javus. Kai prekyba iškilai aikštėn, Brazilijos valdžia aiškina, kad tai darė "humanitariniais" tikslais.

Vietnamo kare, nepatiktintom žiniom, dalyvauja ir komunistai iš Kubos. Kubon buvo parvežti eilė žuvusių ir palaidoti slapta.

Kinijoje vis gausėja piliečių pasipriešinimas "raudonosios apsaugos" teroru. Teko šauktis net karitomenės apsaugoti "raudonajai apsaugai" nuo minios. Vis labiau aiškėja, kad "raudonoji apsauga" buvo sukurta opozicijai pačioje partijoje likviduoti.

Vietnamo rinkimų galutiniai duomenys pasirodė net geresni, nei pirmą dieną rodė. Balsavusių skaičius pasiekė 80.8 proc.

Gemini 11 sėkminga kelionė

Gemini 11, paleistas rugsėjo 12, savo uždavinį puikiai atliko. Jau pirmame rate apie žemę, po 94 minučių nuo paleidimo, jis prisivijo Agnę ir prie

jos privairavo, skrido drauge. Kelionei skirtos trys dienos ir su kitais uždaviniais, tarp kurių vėl pasivaikščiojimas po erdvę.

Rems ir nevaldžios mokyklas

New Yorko švietimo valdyba rugpjūčio 31 nutarė paremti iš valstybės lėšų nepasiturinčius mokinius tiek valdžios, tiek nevaldžios mokyklose. Tokių mokinių nevaldžios mokyklose yra 66,000 — šeštadalis visų nepasiturinčių mokinių.

Naujas Oswaldas?

Tas paskelbė, kad Chicagos kunigas Harold Mitchell Koch, 34 metų, atvyko į Maskvą, prašė azylo, kuris jam suteiktas. Zadržo įsijungti į kovą prieš Amerikos "agresiją" Vietnamo. Iš Chicagos arkivyskupijos patirta, kad prieš trejus metus jam buvo pasiūlyta pasitarti su psichiatrais.

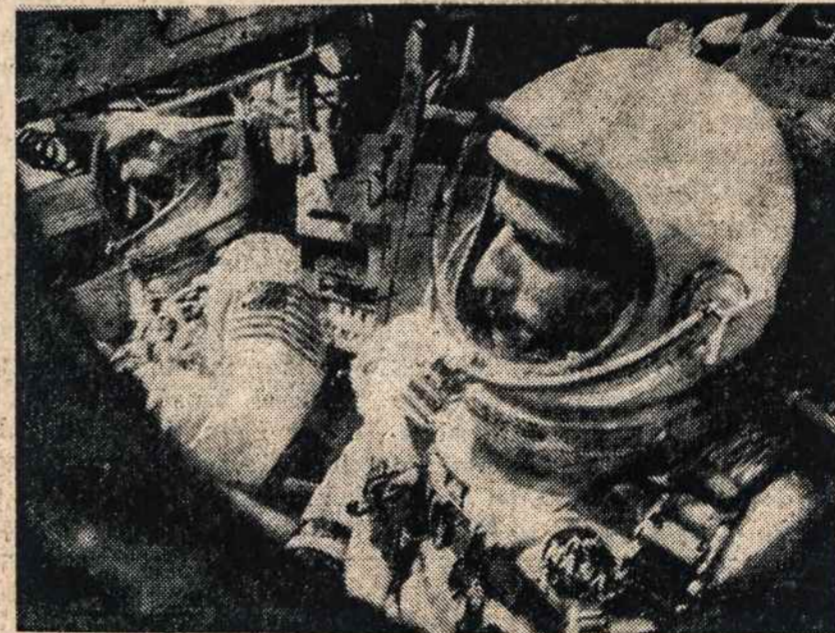
New Yorko valstybės demokratai ir gubernatorių nominavo Frank D. O'Connor, liberalai Franklin D. Roosevelt, respublikonai Nelson Rockefeller. Demokratų pasirinkimui daug lėmė sen. R. Kennedy parama. Rockefellerio naudai kalbą suskilimas tarp demokratų ir liberalų.

Pentagonas paskelbė, kad spalio mėn. bus pašauti 49,000 naujokų. Tai didžiausias skaičius nuo Korejos laikų. Tada vieno mėnesio šaukimas siekė 80,000. Lapkričio mėn. vėl bus mažiau — 43,700.

Vatikanas ir Jugoslavija pasikeitė rugsėjo 10 diplomatais. Santykiams buvo nutrukę nuo 1952.

Paryžiuje mirė Eduardas Turauskas

Laikraštį pradėjus spausdinti, gauta žinia, kad Paryžiuje rugsėjo 12 d. vakarą mirė Eduardas Turauskas, diplomatas, paskutinis nepriklausomos Lietuvos politinio departamen-

Gemini 11 astronautai Charles Conrad Jr. (dšinėje) ir Richard F. Gordon.

Lietuvoje mirė Vytautas Statkus

Vilniuje rugpjūčio 15 mirė Vytautas Statkus, ekonomistas, buvęs Lietuvos Banko direktorius, atkėntėjas sovietinio koncentracijos lagerio kančias ir jame apakęs, tada gražintas.

V. Statkus gimė Veiveriuose

Sen. Mansfieldas rugsėjo 12 pakartojo spausias vyriausybę mažinti Amerikos kariuomenės skaičių Europoje. Atrodo, kad su tokia siūlymu jis reikišiai labiausiai dėl to, kad europiečiai nedaro patys pastangų išlaikyti Nato, taigi nevertina ir Amerikos ten buvimo.

New Yorko biržoje rugsėjo 12 staiga akcijų vertė pakilo iki aukščiausio lygio per 14 mėnesių.

Berlyne rugsėjo 11 laisvėm atsidūrė du vokiečiai su žmonėmis ir vienu vaiku — jie buldozeriu pramušė sieną prie anglų zonos, nors į buldozerio plieną krito apie 40 kulku.

Prancūzija rugsėjo 11 pietų Pacifike susprogdino savo trečią atominę bombą, stebint prezidentui de Gaulle.

Pilietinių teisių įstatymas kurio šalinama diskriminacija dėl namų pirkimo ar nuomojimo, senate sukliuvo dėl filibusterio. Sen. Dirksenas aiškina, kad įstatymas eina prieš konstituciją.

INTERESAS IR MORALĖ politikoje

Dienos įvykiai rodo, kuo vadovaujasi ir kuo mėgina prisidengti politikai

Vietnamo balsavimuose, kaip spauda rašo, smūgio susilaukė komunistai ir politikuojančieji budistai. Tektu dar pridėti: o taip pat Amerikoje tam tikri asmenys ir tam tikra spauda, kuri klaidino visuomenę ir vyriausybę, skelbdama, jog tie budistai reiškia 70 procentų gyventojų valią. Tai buvo tik mitas. Juo tikėdami Amerikos valdžios atstovai ilgai tenkino tų budistų valią Vietname, pritarė jų sąmokslui nušalinti prezidentą — ne diktatorių, bet išrinktą prezidentą. Dabartiniai rinkimai parodė nekokią šviesoje ne tik to meto valstybės sekretoriaus padėjėją Roger Hillsmaną ir A. Harrimana, kurie siuntė į Saigoną telegramą — pritarimą sąmokslui nušalinti prezidentą Diemą.

Kas padaryta su klaidintojais? O, Kudirką parafrazuojant, galima tarti, kad jie perkelti į tas vietas, dėl kurių visuomenė dar nesuklaidinta.

Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisija, kaip informuoja Chr. S. Monitor, Rio de Janeiro surengė seminarą. Dalyvavo 27 valstybių atstovai. Svarstė ir P. Afrikos rasinį separatizmą kaip grėsmę "pasaulio taikai ir saugumui", kaip "rasinę tiranią... flagrantiską žmogaus teisių paneigimą".

J. Tautų atstovai po to seminaro atrodo kaip ir rasizmo išpažintojai, spalvą vertindami labiau negu idėją, nes pasmerkė prievartą spalvai, o nepasmerkė ir nesirengia pasmerkti režimų, kurie vartoja prievartą žmogaus teisei mąstyti.

Jos paskelbė, kad "moraliniai principai" yra svarbiau nei "interesai".

Tuos faktus skaitydamas, prisimeni prezidento de Gaulle išpėjimą savo užsienio reikalų ministeriui: "Jokia valstybė, verta to vardo, neturi draugų — tik interesus".

Tik interesus... Tik interesai, sako, apsprendžia politinius žingsnius. Ne principai, ne "moraliniai vertinimai". Tačiau šios interesų (pragmatinės) politikos atstovai lyg nesijaučia galį taip atvirai prisipažinti kaip de Gaulle. Nors siekia tik "interesus", bet juos stengiasi pridengti "moraliniais principais": kartoją frazes, kad "laisvė yra nedaloma", kad "asmens teisių diskriminacija yra nusikaltimas prieš žmoniškumą", kad "apsisprendimo teisė priklauso visom tautom" ir t.t.

Amerika daugiau nei kita kuri didžioji valstybė yra ištikima tradicijai žiūrėti ir "moralinių vertinimų". Tačiau ją vis labiau traukia nuo tos tradicijos eilė politinių veikėjų žiūrėti šio momento "interesus". Keno interesus? Nebūtinai Amerikos.

Betgi visa ta "interesus" politika moko karčios tiesos: interese, kurio dabar siekiama jeigu jo bus siekiama neatsižvelgiant į anuos "moralinius vertinimus" tolimesnėje perspektyvoje taip susipainios, kad įstums ir sunkiai išbrendamas pelkes. Tai demonstruoja visa pokario politika.

tikėti, turėti ir viešai reikšti savo idėjas.

Jungtinės Valstybės, jei teisingai informuoja N. Y. Times, linksta pripažinti dvi Kinijas Jungtinėse Tautose. Toki autoritetai kaip G. F. Kennanas, sako laikraštis, apgailestauja, kad lig šiol kom. Kinijos pripažinimas siejamas su "moraliniais vertinimais". Tokis apgailestavimas dėl "moralinio vertinimo" reiškia apgailestavimą dėl Amerikos politikos, kuri aiškino ir dar tebeaiškina, kad kom. Kinija nėra taiką mylinči valstybė; kad ji grasina ir tebevykdo agresiją ir dėl to ji netinka J. T. chartos aptarimam, kas gali būti nariai.

Nuo tokio "moralinio vertinimo" reikalaujama atsakyti kaip tik tuo metu, kada Kinijoje suorganizuota "raudonoji apsauga", paauglių gaujos, terorizuoja vietos gyventojus... Tai gi metas atsakyti nuo "moralinio vertinimo" ir pripažinti, kad "raudonosios apsaugos" teroras padidino Kinijos kvalifikaciją, reikalingą J. Tautų nariui.

Prez. Johnsonas kalbėjosi su žydų karo veteranų atstovais. Pareiškė nusistebėjimą, kaip gali nutikti, kad žydai, kurie esą aukštos moralės, geriausiai informuoti užsienio klausimais, rūpestingai remia tokias mažas valstybes kaip Izraelis, tuo pačiu metu pasirodo priešingi prezidento politikai Vietname (N. Y. Times skelbia 7 tokias organizacijas: American Jewish Congress, B'nai B'rith, Anti-Defamation League, Jewish Labor Committee, Union of Americans Hebrew Congregations, United Synagogues of America, Union of Orthodox Jewish Congregations of America, National Council of Jewish Women). Tokiu prezidento nusiskundimu susirūpino ir Izraelis, kuris naudoja dideliu Amerikos palankumu ir parama. Jis paragino Amerikos žydus, kad jie susilaikytų nuo kritikos vyriausybei: esą žydų paramos stoka prezidento politikai gali pažeisti jų interesus...

Taigi pirmiausia — interesai.

Tuos faktus skaitydamas, prisimeni prezidento de Gaulle išpėjimą savo užsienio reikalų ministeriui: "Jokia valstybė, verta to vardo, neturi draugų — tik interesus".

Tik interesus... Tik interesai, sako, apsprendžia politinius žingsnius. Ne principai, ne "moraliniai vertinimai". Tačiau šios interesų (pragmatinės) politikos atstovai lyg nesijaučia galį taip atvirai prisipažinti kaip de Gaulle. Nors siekia tik "interesus", bet juos stengiasi pridengti "moraliniais principais": kartoją frazes, kad "laisvė yra nedaloma", kad "asmens teisių diskriminacija yra nusikaltimas prieš žmoniškumą", kad "apsisprendimo teisė priklauso visom tautom" ir t.t.

Amerika daugiau nei kita kuri didžioji valstybė yra ištikima tradicijai žiūrėti ir "moralinių vertinimų". Tačiau ją vis labiau traukia nuo tos tradicijos eilė politinių veikėjų žiūrėti šio momento "interesus". Keno interesus? Nebūtinai Amerikos.

Betgi visa ta "interesus" politika moko karčios tiesos: interese, kurio dabar siekiama jeigu jo bus siekiama neatsižvelgiant į anuos "moralinius vertinimus" tolimesnėje perspektyvoje taip susipainios, kad įstums ir sunkiai išbrendamas pelkes. Tai demonstruoja visa pokario politika.

LBJ kovoja prieš infliaciją

Kovai prieš infliaciją prezidentas ėmėsi varžyti pinigų metimą į apyvartą. Rugsėjo 8 patėikė Kongresui siūlymą — 16 mėnesių suspenduoti įstatymą, pagal kurį 7 procentus pajamų mokesčių įmonės galėjo investuoti į įmonės tobulinimą, su laikyti paskolas namų statybom, susiaurint valstybės nekaries išlaidas. Tolimesnė priemonė būtų — didinti asmeninių ir įmonių pajamų mokes-

čius. Rugsėjo 12 prezidentas ventavo Kongreso priimtą įstatymą, kuriuo federaliniam tarnautojam keliama 30 proc. mirties drauda — tai sudarytų papildomų 90 mil.

Kiek visos tos priemonės su laikys kainų kilimą, neaišku. Bet šiuo metu kai kurios firmos, užsimojusios išsiplėsti, atsidūrė katastrofoje, kai numatytiem darbam negauna kreditų.

LBJ, KENNEDY, VIETNAMAS — ką apie juos galvoja amerikiečių dauguma

Prezidentas LBJ prieš didelius sunkumus užsieniuose ir namie. Delsimas juos likviduoti ar negalėjimas atsiliiepti jo prestižui masėse. Kokis tas prestižas, U.S. News and W. Report paskelbė pasikalbėjimą su George Gallupu, surinkusiu visuomenės opiniją.

Apie LBJ: Per paskutinius 5-6 mėnesius prezidento populiarumas sumažėjo. To priežastis — streikai, infliacija, nusikaltimai, nesaugumas gatvėse, o ypačiai Vietnamo karas. Populiarumas vienu tarpu buvo atsigavęs iš 46 proc. iki 56. Tai buvo tada, kai ėmėsi bombarduoti š. Vietnamą. Nesulaukus rezultatų, vėl krinta, šiuo metu 51 proc.

Apie Kennedy: Sen. R. Kennedy populiarumas auga. Prieš metus jis buvo varžovas H. H. Humphrey, dabar jis yra varžovas Johnsonui. Tarp jo šalininkų yra "kairieji", unijos, negrai, jaunimas, moterys. Vis labiau ima svirti asmeninės kvalifikacijos, ne priklausymas partijai. Kai Kennedy populiarumas kyla, demokratų partijos smunka. Jei niekas nesukrės opinijos, tai respublikonai laimės iš demokratų 25-35 atstovus, nes už nesėkmes kaltę verčia vyriausybei ir ją remiančiai partijai.

Apie Vietnamą: Visi nori pasitraukti iš Viet-

namo "garbingai". Tik skirtingai galvoja dėl to garbingo pasitraukimo būdo. Didelė dalis mano: "Laimėkime karą ir tada pasitraukime"; bent tokiom sąlygom kaip iš Korejos karo. Dalis lauktu dramatiškus karus veiksmų, kurie atneštų pergale. Daugiau yra linkusių karą dinti, negu jį mažinti; daugiau "vanagų", negu "balandžių". Jei karą baigtų sėkmingai, Johnsono prestižas vėl atgytų.

Apie pilietinių teisių sąjūdį: Dėl riausių gatvėse žmonės kaltę verčia vyriausybei. Nuo taikos dabar nepalankesnės pilietinių teisių sąjūdžiui nei prieš metus. Masė pritaria vyr. teismo sprendimui, kuriuo buvo pasmerkta segregacija. Nepritaria betgi Johnsono, kaip ir Kennedy, vyriausybei, kad per greitai vykdo integraciją. Masės sentimentas esąs palankesnis konservatyvumui.

George Gallup

George Gallup

AKCIJA UŽ KENNEDY

Kalifornijoje prasidėjo, o dabar steigiamos ir kitose srityse grupės "Citizens for Kennedy-Fulbright", kurios siekia, kad demokratai nominuotų jį 1968 ir prezidentus sen. R. Kennedy. Sen. Fulbrightas jų numatomas nebūtinai viceprezidentu, greičiau valstybės sekretorium, bet jį jungia prie Kennedy, kadangi jis esąs stipriausias Johnsono kritikas, o išversiti Johnsoną esąs svarbiausias tikslas. Taip aiškina tų "piliečių" vadai. Jų prieky Jerome Cohen.

Kongo prezidentas Mobutu pareiškė, kad Kongo nerems kom. Kinijos priėmimo į Jungtines Tautas.

Rumunija stiprina santykius su Vokietija ir kitais vakarų Europos kraštais. Su Amerika per dvejus metus santykiai atvėso.

Lenkijos valdžia nedavė leidimo 4 jėzuitam vykti į Romą, kur rugsėjo 8 buvo generalinė kongregacija — 129 atstovai buvo susirinkę nuo visų 36,000 jėzuitų.

Rusija ar Kinija yra didesnė grėsmė Amerikai?

Amerikoje sudarinėjama opinija, kad šalia dviejų didžiųjų jėgų (Amerikos ir Sovietų) sparčiai auga trečioji. Ne Prancūzija. Ne Nors Prancūzija ir daro desperacinių pastangų atsistoti tarp didžiųjų, bet tuo tarpu jos nekas tokia nelaiko. Trečia didžioji būtų Kinijos komunistinis kolosas — imponuojantis skaičiais, veržlumu, primityviu pakankumu. Šiandien Kinija nėra didžioji savo karine jėga, bet po dešimties metų galinti dominuoti pasaulyje.

Kinijos komunistai labiausiai nekenčia Amerikos. Kinija Amerikai tad esanti pavojingesnė nei Sovietai, kurie jau atskandando avantiūrų, agresijų ir nori taikingai gyvenimu naudotis — taigi sugyventi su kitais. Prieš Kinijos komunistų avantiūras natūralūs sąjungininkai Sovietai ir Amerika...

Tokios mintys plečiamos Amerikoje vyriausybės ir nevyriausybės žmonių. Vyriausybės propaganda tai sako taktiniais sumetimais. Klausytojai tai prima ir už tikrą pinigą, opinija ima tikėti, kad grėsmė eina iš Kinijos, sugyvenimas iš Sovietijos.

The Reader's Digest rugpjūčio nr. paskelbė pasikalbėjimą su dr. William E. Griffith, autoritetu komunizmo klausimais. Jam buvo nurodyta į tą opiniją:

"Opinijos tyrimas rodo, kad daugumas amerikiečių mano, jog komunistinė Kinija darosi pavojingesnė Jungtinėms Valstybėms negu Sovietų Sąjunga".

Griffith atsakė galvojęs priešingai: "Sovietų Sąjunga yra vienintelis kraštas pasaulyje, kuris turi jėgas Jungtinėms Valstybėms sugriauti... Kinija tos jėgos neturi ir dar negreit turės. Kinai kalba prieš mus daug griežčiau. Bet jei pridėsime pinigų, ginklų, žmones, kuriuos rusai ir kinai meta prieš mus į pasaulį, tai balansas daug didesnis Sovietų".

Ar nesudaro išpuolis, kad rusai, kalbėdami apie "taikingą koegzistenciją", siekia sugyvenimo — gyventi ir leisti kitiems gyventi?

"Kai rusai kalba apie taikingą koegzistenciją, jie visai negalvoja apie sugyvenimą su mumis. Priešingai, kaip patvirtino paskutinis partijos kongresas Maskvoje, tai reiškia

ideologinės kovos sustiprinimą ir paramą komunistų revoliuciniam sąjūdžiui. Taikinga koegzistencija tereiškia, kad vengs rizikos galimam atominiam karui".

Ar nauji vadai nėra taikingesni už Chruščiovą?

"Sovietai sąmoningai paleido idėją, kad nauji vadai yra kito ki — Kosyginas tik geras biznierių, Brežnevas kaip koks Rotary klubo pirmininkas". O iš tikrųjų — toliau kalba Griffith — nauji vadai imasi didesnės ekspansijos nei Chruščiovas. Chruščiovas po 1962 traukėsi su sovietine įtaka iš pietų Azijos. Brežnevas su Kosyginu tą įtaką atnaujino. Jie kalba apie taikingą koegzistenciją bet š. Vietname įtaisė 50 bazių raketom su sovietiniais technikai prieš Amerikos lėktuvus. Jie gabena daugiausia naftos, reikalingos š. Vietnamo pramonei ir kariniam įrengimam. Aš manau, kad rusai, pasimokę iš Kubos negali atakuoti mūsų iš priekio, dabar mėgina paimti Jungtines Valstybes iš sparnų.

Kai Chruščiovas buvo 1964 nušalintas, santykiai su Kuba buvo labai blogi. Dabar priešingai — Sovietų įtaka Kuboje yra didesnė nei anksčiau. Sovietai padidino finansinę ir techninę paramą lot. Amerikoje. Sakysim, Maskva sustiprino trumpųjų bangų radijo programas indijonams, kurių yra 10 milijonų. Nuo 1964 iš pusvalandžio du kartus per savaitę pakėlė iki valandos kasdien. Maskvos radijas pradėjo siuntas Puerto Rico su kurstytais skirtis nuo Jungtinių Valstybių. Nuo š. m. sausio Sovietai įsteigė Havanoje revoliucinę organizaciją subversijai lotynų Amerikos kraštuose — iš čia eina agentai, ginklai, pinigai, nors atsakomybė priskiriama Castrui.

Ar Sovietai ekspansiją rodo tik į atsilikusius kraštus?

Nebūtinai, mano Griffith, Sovietai mėgina veržtis ir į Europą — suskaldyti pirmiausia Nato, atitraukti iš jo Prancūziją, užliūliuoti Vokietiją ir t. t.

Autorius priskiria ir dalį atsakomybės Amerikai už Nato skaldymą. Esą de Gaulle gal nebūtų pastūmėtas separatiniame derybom su Maskva, jei Amerika nebūtų leidusi su Maskva į

tokias separatines derybas ir tik paskui informavusi sąjungininkus.

Dėl vilties, kad ūkiškai prasielkę sovietai bus taikingesni:

"Riebus rusas nebūtinai reiškia taikingą rusą". Vokietijos gerovė 1939 buvo daug didesnė negu 1933, bet per tuos 6 metus nacių užsienių politika nešvelnėjo.

Sovietam nemalonius kom.

Kinijos augimas; tai yra grėsmė Sovietų Sąjungai Azijoje. Sovietų pirmas ir pagrindinis priešas tad Kinija, ne Amerika, kuri Rusijos nesirengia puliti ir nepuls. Ar Sovietam tad nėra natūralus sąjungininkas Amerika prieš Kinijos grėsmę? Taip kai kas galvoja. Bet čia atsako jau ne Griffith, o Chr. Sc. Monitor vedamajame rugsėjo 1:

"Būtų naivu daryti išvadą, kad Sovietai nori bendradar-

biauti su Amerika prieš Kiniją. Tokis bendradarbiavimas teateis tada, jei jis nereikš Amerikos įtakos augimo Sovietų sąskaita. Maskva tebenori, kad reikalas riedėtų kitu keliu — kad augtų Sovietų įtaka Amerikos sąskaita". To Sovietai siekia ir savo politika Vietnamo reikalu: jiem svarbiau sumažinti Amerikos įtaką negu kom. Kinijos. Sovietų akyse, kaip ir kom. Kinijos, svarbiausia nu-rungti Amerika.

Sventina šiluvos Marijos koplyčia Washingtono rugsėjo 4. Iš k. į d. Washingtono arkivysk. P. A. O'Boyles, Baltimorės kardinolas L. J. Shehan, Chicago arkivysk. J. P. Cody, Nuotr. R. Kistellaus.

KOLCHOZININKAM MOKĖS KAS MĖNUO

LIETUVOJE

Didžiama dabartinių Lietuvos žemės ūkio darbininkų nuo rugpjūčio pradžios vis turėjo gauti iš anksto nustatytą atlyginimą už savo darbą kolchozuose liepos mėnesį. Nuo šiol ne tik kai kuriuose, o visuose kolchozuose darbo atlyginimas turės būti išmokamas kas mėnuo, ir jis bus visiem iš anksto žinomas, apskaičiuotas nustatytu normom, ne mažesnis kaip sovchozuose, nepaisant galimų derliaus ir numatomų pajamų svyravimų.

Ligišiol garantuotą atlyginimą (kas mėnuo ar kas trys mėnesiai) bandė mokėti tik nedidelė Lietuvos esančiųjų kolchozų dalis. Todėl daugumai kolchozuose, ypač laukuose dirbantiems, atlyginimas už darbą

moka. Visiem kolchozams įsakė nuo š. m. liepos 1 dienos apskaičiuoti darbo atlyginimą ne mažesni kaip sovchozuose (laukų darbininkam taip išeis šiek tiek daugiau kaip rublis už darbo dienos normą, bet vargu pasieks pusantro rublio) ir mokėti tą atlyginimą kas mėnuo: jeigu kolchozas neturėtų pinigų atlyginimam išmokėti, tai turės paimti iš valdžios paskola (penkeriems metams, pradedant mokėti trečiais metais po pasiskolinimo).

Drauge su įsakymu mokėti garantuotą atlyginimą, Kosyginas ryžosi padaryti ir dar vieną nuolaidą kolchozininkam: gyvulių laikymas asmeninė nuosavybėje nebus "priešingas socialistinei ideologijai", o bus skatinamas net plėsti. Lietuvoj tas dalykas dar negarsinamas, bent laikraščiuose dar nesvarstomas, bet kolchozų vadovai visoj Sov. S-goj yra įpareigojami sudaryti palankesnes sąlygas kolchozininkų šeimom aprūpinti reikalingais pašarais iš kolchozinių pašarų fondų. Tad bus galima laikyti asmeninėje nuosavybėje ir daugiau gyvulių, negu jų įmanoma išlaikyti naudojantis vien 60 arų sklypelyje išaugintu pašaru. (Elta)

"Ryt ryto" laikraščiai Penki "ryt ryto" laikraščiai Vilniuje dabar gatvėse jau gaminami 11 val. vakare. Tai Tiesa, Komjaunimo Tiesa, Sovietų Litva, Izviestija ir Pravda. Pastarieji du maskviniai laikraščiai iš lėktuvais atsiunčiamų matricų spausdinami Vilniuje visam Baltijos pakraščiu.

Rytinių laikraščių išleidimas vakare esanti naujovė visoj S. Sąjungoj Vilniuje dabar vyksta bandymas: jeigu patiksia, tai ir kituose miestuose bus panašiai daroma. Spėjama, kad tas "išradimas" bene busias tik iš New Yorko parvežtas. (E)

Baltų tyrimų instituto biblioteka Bonnoje dabar turi 2,935 veikalus. Baltų centrinė biblioteka Lueneburge jau 1964 m. turėjo 3,706 leidinius, 1,265 žemėlapius ir 44,904 paveldus. Rusijos komunistų partijos ir valdžios viršūnėse pagaliau įsitikinta, kad toks žemės ūkio darbininkijos engimas neapsi-

atmetimas, bet panieka kitaip tikinčiam ir noras savo tikėjimą užmesti kitam. Pvz. Bendradarbiavimas klimatą vargiai kuria noras, kad kiti tikėtų, jog "su reformacijos sužlugdymu buvo pakirsti lietuvių tautos valstybinio, tautinio ir kultūrinio nepriklausomumo pagrindai"; arba noras, kad kiti tikėtų, kad reformacija ardė pagrindinius krikščioniškosios doros principus ir lietuvių tauta greit būtų galėjusi sunykt tautiniu ir fiziologiniu atžvilgiu. Istorikai nepatvirtins pirmojo teigimo; istorija nesileis ir į antro teigimo spėliojimus. Tai ne istorija, tai "tikėjimas". Gali tuo tikėti, bet negali norėti, kad ir kiti tuo tikėtų.

3. Nebus bendradarbiavimui nusiteikę tie katalikai ir evangelikai, kurie šiluvos koplyčia pergyvens kaip kovos aistrą tarp katalikų ir protestantų, užuot pergyvenę joje kovą už tikėjimo laisvę, kovą už asmens tikėjimo nepriklausomumą nuo valdovų, didesnių ar mažesnių.

Šiluvos koplyčios proga paleistos mintyse tebėra gausu tradicinės praeities aistros — nelengva išsivaduoti "iš kovos dėl kovos", užuot mėginus žvelgti pirmyn ir pozityviai kurti — individualiai, jei nebendradarbiaujant.

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
S & G MEAT CO.
PRIME MEATS & POULTRY
BEEF LAMB VEAL PORK
LIVONIAN STORE
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 14, N. Y. Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS
— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:
S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuovės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuovė kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite — skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIRCLE 5-7711
Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstantčiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
● Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
● SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway AN 8-0068
● BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
● BROOKLYN 7, N.Y. — 509 Sutter Avenue DI 5-8808
● BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
● CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
● CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
● CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
● DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue VI 1-5355
● GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
● HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
● HAMTRANK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
● IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4689
● LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
● LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
● NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1746
● NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. CH 3-3005
● NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street LH 4-5456
● NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue GL 2-6387
● PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 4-6619
● PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4619
● PHILADELPHIA, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St. PO 3-4818
● PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
● SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
● WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. PL 6-6766
● WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
● YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
● Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
● Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
● Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
● Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JUŠŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišytas, spalvotas, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialius patarnavimus paruošiant pakietus į Europą. Užsiekite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUZINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

MES TURIME PRIEŠ KĄ NORS KOVOTI

SPAUDA

Kai kilo sumanymas įrengti šiluvos koplyčia Washingtono, kilo ir kova: kodėl šiluvos, o ne Aušros Vartų?

Kai šiluvos koplyčia jau įrengta, kilo ir vėl kova: kam Marijos iš viso?

Pirmuoju kartu kova buvo skelbiama ypačiai vilniečių vardu, antruoju — evangelikų vardu. Pastarųjų vardu buvo prašneka Naujienose rugsėjo 2 — rašinys "Šiluvos filosofija", pasirašytas "V. Karoso, Lietuvių Evangelikų Reformatų Bažnyčios kuratoriaus". Taip pat Dirvoje rugsėjo 9 paskelbtas "Pareiškimas lietuviams evangelikams šiluvos koplyčios reikalui", pasirašytas "Lietuvių Evangelikų Tarybos" (kurioje dalyvauja: Liuteronų, Reformatų, Baptistų, Metodistų Bažnyčių įgaliotiniai). Pirmasis raštas suredaguotas griežčiau, ant rasis santūriau — turinys abiejų panašus.

Evangelikų pareiškimė įspėjami lietuvių evangelikai, kad jų taryba neturi "nieko bendro" su šiluvos koplyčia, nes "šiluvos Marijos Washingtono koplyčia siekiama mūsų religinių vertybių nužeminimo"; nes esą Marijos vardu buvo dengiami kryžiuočių ir kalavijuočių žygiai prieš Lietuvą; nes "Mari-

jos vardu buvo nutautinta lietuvių masės..."; nes pagaliau šiluvos Marijos paminklas "prieštarauja šių laikų ekumeniniam bendradarbiavimui".

Sie pareiškimai polemikos nereikalingi. Gal verta tik atkreipti dėmesys mūsų tarpkonfesinei padėčiai suprasti į šiuos dalykus:
1. Marija, Marijos kultas buvo užkluvęs ir kai kuriems katalikų teologam, kurie gyvendami protestantų daugumoje ir norėdami su jais bendradarbiavimo, siūlė sumažinti Marijos kultą ir tokiu būdu sumažinti skirtumą tarp protestantų ir katalikų tikėjimų. Tam betgi nepritarė Vatikano susirinkimas, o popiežius Paulius keliais atvejais Marijos kulto prasnę pabrėžė.

2. Atsisakymas nuo tikėjimo tiesių ir tradicijų, kuriom vieni nuo kitų skirias, iš tikrųjų veda ne į "ekumeninį bendradarbiavimą", o komformizmą.

Bendradarbiavimas gali būti ten, kur yra skirtingų pažiūrų, skirtingų nusistatymų žmonės, kurie betgi suranda bendrus siekimus tam tikrose srityse. Tokiam bendradarbiavimui kenkia ne Marijos išpažinimas ir kultas ar Marijos ir jos kulto

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (T. 3e Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Favarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ir vėl mokykloje

Prasidėjus naujiems mokslo metams, šimtai tūkstančių jaunų širdžių vėl suplakė mokyklų suoluose, akys susmego į mokytojų ir knygų. Mokslo lobiai ir vėl atsiveria jauniems žmonėms, kad jie geriau tiesą pažintų ir gyvenimui pasiruoštų.

Kultūringam krašte viskas taip jau žengia į priekį, kad nemokytam žmogui sunku orientuotis daugelyje padėčių. Dauguma pasaulio valstybių įstatymais reikalauja, kad vaikai būtų į mokyklas siunčiami ir iki tam tikro amžiaus mokomi. Tikslai labai atsilikę kraštai dar turi analfabetų. Ypač Amerikoje, vadinamame pažangos krašte, analfabetui gana liūdnos ateities perspektyvos. Tad čia bent pradinis mokslas yra neišvengiamas.

Tačiau vienas mokslas dar nėra viskas. Yra mokytojų žmonių, bet tikrų dvasios analfabetų, kuriuos savo natūraliu žmogiškumu toli pralenkia ir mažiausiai išsimokslinę. Kai mokykla neduoda tvirtos atramos vaiko charakteriui išugdyti, jo dorai ir tikėjimui sustiprinti, veltui ji kalbėtų apie demokratiją ir laisvę. Ne kartą žinių kronikoje pastebimos žinutės, kaip iš mokyklos suole išsėina nepilnametėms nusikaltėliai, nes jie nei knygose, nei mokytojų lūpose neišgirdo nei Dievo vardo, nei jo įstatymo.

Nenuostabu tad, kad Amerikoje privačios katalikų mokyklos yra perpildytos ir negali priimti visų, kurie nori jas lankyti. Net nekatalikai ir netikintieji rūpinasi savo vaikų patalpinti katalikiškose mokyklon. Jie jaučia, kad tos katalikų mokyklos ne tik moko, bet ir auklėja: stengiasi jauną žmogų įstatyti į doros ir Dievo kelią. Niekas dar nėra galėjęs, kad jaunais būdamas, mokėsi tvar-

dytis ir paisyti Dievo įstatymų. Jei vėliau ir pasitaiko nuklysti, tai gerai nusimano, kad ne tie įstatymai buvo kalti, bet jis pats.

Lietuviai yra tuo laimingi, kad jie turi nemažą savo parapinių katalikiškų mokyklų. Jose dar ir lietuviškumo yra išlikę. Mūsų pareiga tas mokyklas paremti ir stiprinti, savąjį atžalyną į jas nukreipti. Dėl skirtingų aplinkybių ne viena lietuviška šeima gal yra priversta gyventi toli nuo lietuvių parapijos mokyklos. Bet ir tuo atveju dar galima rasti išeitį.

Ne tik didelio dėmesio nusipelnė, bet ir į tėvų tautinio atsakomumo pareigą apeliuoja beveik visose kolonijose veikiančios šeštadieninės liuanistikos mokyklos. Šeštadieninė šeima krašte įprasta laikyti poilsio bei privačių reikalų diena, ir ne vienam tėvui ar motinai gal maloniau būtų apie namus apsirošti, o ne jaunuosius į mokyklą vežti. Ypač jei ji ne arti. Ir jaunieji gal su pavydu žiūrį į savo bendraklasius amerikiečius, kurie šeštadienį gali apsieiti be papildomos mokyklos ir laisvai siausti. Bet argi laikas, skirtas šeštadieninei mokyklai tikrai "prarastas"? Ar čia neįvelgiamas ta svarbi tautinio susipratimo ir lietuviybės išlaikymo sėja, kuri gali atnešti ir atneša gausių vaisių?

Los Angeles lietuvių parapijos laikraštėly teko skaityti, kad viena šeima kiekvieną mokslo metų šeštadienį nesuabejoja atvežti savąjį atžalyną į lietuvišką mokyklą, nors gyvena už 60 mylių. Gi ne vienam tėvui gal ir 6 mylių jau atrodo per tolimas kelias. Sunku būtų rasti proporciją tarp idėdamo vargo bei išlaikymo liuanistikos šeštadieninės mokyklos lankyme ir tautinio išsilavinimo vaisių.

Zvilgsnyje į persekiojamą Lietuvą vysk. Pr. Brazys priminė Kristaus įspėjimus apie būsimojus persekiojimus krikščionim, kurie ateina su nauju gyvenimo būdu. Istoriško Toynbee autoritetu nurodė, kad po dabartinių persekiojimų naujai gali iškilti religija kaip atspyris prieš dabar besireiškiančius kolektyvizmo totalizmo stabus. To kolektyvinio totalizmo du elementus kalbėtojas pavaizdavo šv. Jono Apreiškimo dviejų žvėrių simboliais. Pirmasis, jūrų žvėris, reiškia neribotos valdžios sankauptą totalistinę diktatūroje, kuriai visi turi paklusti ir nusilenkti. Antrasis, sausumos žvėris, reiškia klaidingą mokslą, arba odelogiją, kuri kaip pirmojo žvėris netikras pranašas susiriša su politine diktatūra, ją pateisina ir kviečia visus ją nusilenkti. Tos dvejopus totalistines diktatūras elementus iliustravo nurodymais į senosios Romos imperatorių kultą, 17-18 amžiaus proto kultą ir revoliuciją, naujų laikų fašizmo, nacionalsocializmo, komunizmo skelbiamus valstybės, tautos, rasės ar klasės bei vado ar partijos kultą su visom jų šventėm, apeigom, kurios turėtų pakeisti krikščioniškąsias apeigas ir sakramentus. Krikščioniškajam gyvenimo būdui sunaikinti griebiasi ir smur-

to, persekiojimų. Ir Lietuvoje tai vykdoma jau 26 metai.

Persekiojimuose Dievo rolė:

Tie persekiojimai "nereiskia nei Dievo atmetimo nei Jo baumės, bet veikiau ypatingą Jam patikimą... Nereikia tačiau užsimirti, kad patys persekiojimai ir mėginimai nekyčia iš Dievo, bet iš nuodėmingo žmogaus pasaulio... Dievas tik leidžia persekiojimus ir "mėginimus", kad, juos nugalėdami, stiprėtų. Kaip šaltas vanduo grūdina kūną ir vis didesnių kliūčių nugalėjimas stiprina atleto raumenis, taip persekiojimų ir bandymų atlaikymas stiprina žmogaus prigimtas ir antgamtingas jėgas. Tie, kurie esti lepinami ir saugomi nuo bet kokių pavojų, greitai suglemba, išsigema ir apsnūsta... Tačiau persekiojimai ir bandymai yra ir pavojingi. Tas pavojus nėra iš Dievo pusės. Dievas neleidžia per didelių bandymų ir visomet palieka iš jų išeitį... Pavojus yra iš laisvo žmogaus pusės. Žmogus gali nepasinaudoti Dievo malonei ir bandymo neatlaikyti. Persekiojimai ir bandymai yra kaip raktas, kuris gali užrakinti ir atrakinti duris. Stiprų jie gali dar labiau sustiprinti, bet silpną gali sugniuždyti ir palaužti... Todėl

Iš vysk. P. Brazio paskaitos religiniam kongrese (2)

voje Lietuvoje ir tebekuria ją tremtyje, yra marksistinio ateizmo kviesliai užimti laisvai vietai. Lietuviai, kurie šandien atsisako viešai protestuoti prieš religinės laisvės persekiojimą Lietuvoje tik dėl to, kad jie patys netiki, tampa nesąmoningais persekiotojų sąjungininkais tremtyje, nes laisvė yra nedaloma. Lietuviai krikščionys, kurie tragiškai nesugebėjo ir nesugebame įtikinamai pristatyti ir vykdyti Kristaus išganymo evangeliją ypač socia-

liniame gyvenime, atkeliame vartus komunistinio išganymo skelbėjams ir todėl nesame be kaltės. Lietuviai krikščionys, kurie esame pakankamai "religingi" vienas kitam neapkęsti, bet nepakankamai — mylėtis, esame papiktinimas netikintiesiems ir stumiame juos nuo Kristaus; kurie meilės evangelijos rimtai neimame ir visiems pagalbos ieškantiems su Kaino abejingumu atsakome: "Nežinai, bene aš esu savo brolio sargas" (Pradž. 4,9), varome benamių ir žmonėmis nelaikomų masės ateistiniam marksiz-

voje Lietuvoje ir tebekuria ją tremtyje, yra marksistinio ateizmo kviesliai užimti laisvai vietai. Lietuviai, kurie šandien atsisako viešai protestuoti prieš religinės laisvės persekiojimą Lietuvoje tik dėl to, kad jie patys netiki, tampa nesąmoningais persekiotojų sąjungininkais tremtyje, nes laisvė yra nedaloma. Lietuviai krikščionys, kurie tragiškai nesugebėjo ir nesugebame įtikinamai pristatyti ir vykdyti Kristaus išganymo evangeliją ypač socia-

liniame gyvenime, atkeliame vartus komunistinio išganymo skelbėjams ir todėl nesame be kaltės. Lietuviai krikščionys, kurie esame pakankamai "religingi" vienas kitam neapkęsti, bet nepakankamai — mylėtis, esame papiktinimas netikintiesiems ir stumiame juos nuo Kristaus; kurie meilės evangelijos rimtai neimame ir visiems pagalbos ieškantiems su Kaino abejingumu atsakome: "Nežinai, bene aš esu savo brolio sargas" (Pradž. 4,9), varome benamių ir žmonėmis nelaikomų masės ateistiniam marksiz-

(nukelta; 4 psl.)

Skirk porą minučių Lietuvos reikalui

Parašyk dar šiandien trumpą laišką senatoriui Fulbright!

"Rezoliucijos Senate pravedimo žygyje skaitome jau ne dienas, bet valandas. Kongresas išsiskirstys spalio mėnesio pirmoje pusėje. Turime tikrai visi pasispaušti, norėdami atsiekti laimėjimą ir Senate," — pareiškė Rezoliucijom remti komiteto pirm. Leonardas Valiukas.

Visi geros valios lietuviai raginami dar kartą ir tuoj pat parašyti trumpą laišką senatoriui Fulbright, kurio rankose yra visos mūsų rezoliucijos. Rašykime kaip galima trumpesnius laiškus; nesibijokime tų laiškų rašyti ranka. Ranka rašyti laiškai yra visad ir svaresni ir vertingesni! Laiškutis senatoriui Fulbright galėtų būti maždaug tokio turinio: —

The Honorable J. William Fulbright
Chairman
Senate Committee on Foreign Relations
Senate Office Building
Washington, D.C. 20510

My dear Senator;

Please expedite H. Con. Res. 416, concerning the Baltic States, and send it to the Senate for adoption. Please do that without delay. Make it a must legislation this year! Thank you.
Sincerely,

(Parašas ir adresas)

Ir tie, kurie senatoriui Fulbright yra rašę praeityje ar ir visai neseniai, kviečiami dar kartą jam parašyti.

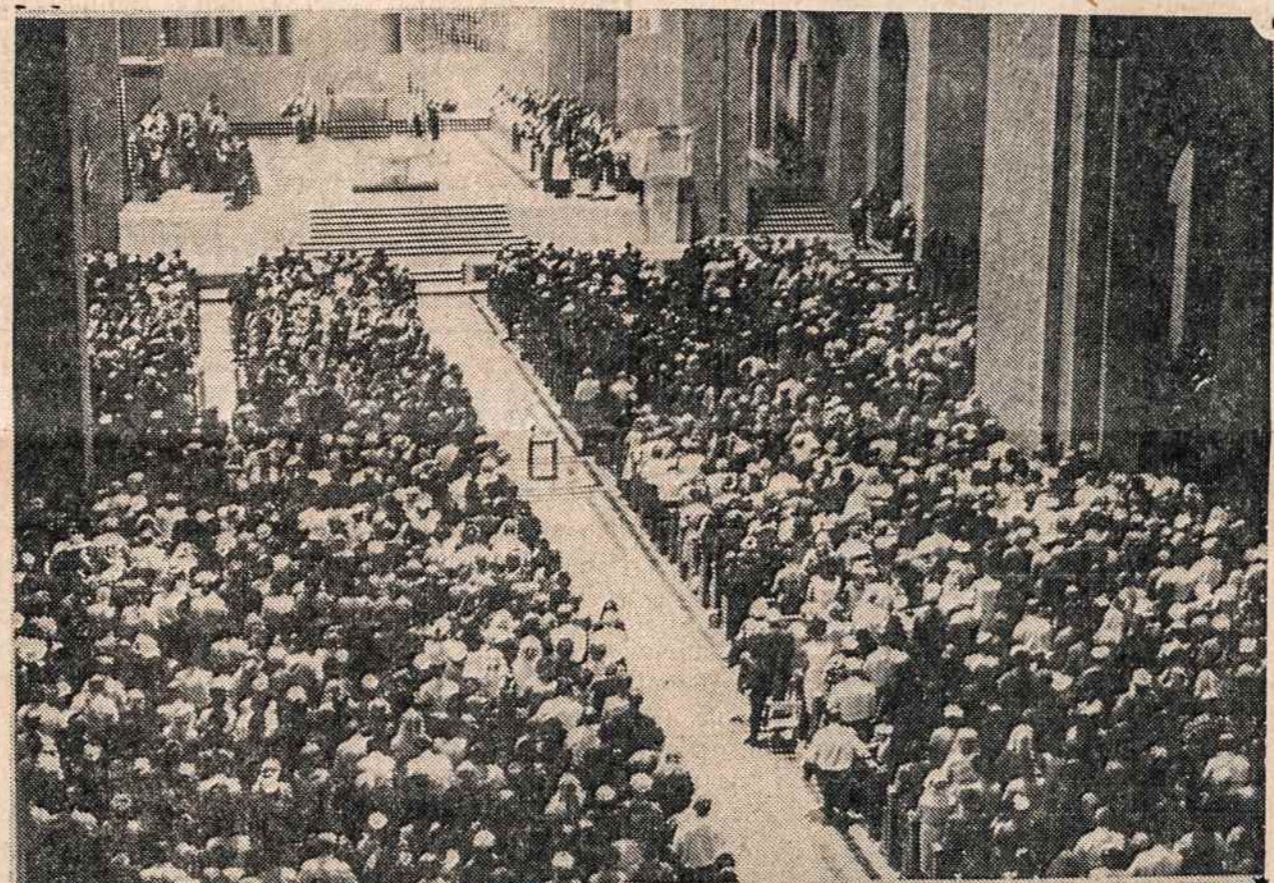
Padarykime apyskaitą sau
Rezoliucijom remti komitetas sulaukia daug komplimentų ir gražių žodžių iš eilės lietuvių ir kitų amerikiečių. Anot vieneto vadovybės narių, jie šimtą kartų mieliau laukia konkrečios talkos ir paramos, negu kad komplimentų ir puikių žodžių. Paklauskime savęs porą klausimų (1) Ar esame parėmę rezoliucijų žygį darbu? 2) Ar esame prisidėję savo pinigine auka prie šio taip svarbaus Lietuvos vadavimo darbo šiais metais? Jei negalime atsakyti teigiamai į abu klausimus, mūsų sąžinė turėtų būti nerami ir turėtų turėti reikalą atstatyti į tinkamas vėžes.

Rezoliucijom remti komitetas laukia iš visų geros valios lietuvių konkrečios talkos ir paramos. Visais reikalais rašyti: Rezoliucijom remti komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California 90007.

Paskubėkime su talka ir parama! Po savaitės ar kitos bus jau pavėluotas reikalas!

-IT.

Kanados šimtmečio proga
planuojama įsteigti dar dvi Kanados provincijas: Yukono ir North West Territories. Tai Kanados šiaurėje esą plotai, šiuo metu neturį provincijos teisių, bet tvarkomi betarpiškai iš Otawos. North West teritorija turi 3,5 milijonus kvadr. mylių ir 26,000 gyventojų. Yukono teritorija plotu mažesnė ir turi 20 000 gyventojų.

Iškilmingų pamaldų metu lietuviai pripildė didžiąją Washingtone šventovę. Nuotr. R. Kisieliūnas.

kur pasikasė visi po medelį ir, juos parsinešę į miestelį, pagal agronomo planą ir nurodymus, susodinome. Kieno neprigijo, tas turėjo savo medelį atsodinti savo paties rūpesčiu. Manasis 1944 m. jau buvo išaugęs į geroką medį, kurio ir norėdama neišrausi.

Laisvos Lietuvos laikais Silinių atlidai jau iš anksto buvo garsinami spaudoje. Iš anksto žinojom, kas bus pamokslininkas, kokie suvažiavimai įvyks, koks vyskupas ar vyskupai atvažiuos. Klebonas dažnai žinojo ir kokios procesijos ir kiek žmonių iš kur atkels, bei iš kur ir kokios ekskursijos organizuojamos. Klebonas turėjo pasirūpinti, kad netrūktų kunigų, kad jie turėtų ką pavalgyti ir kur pernaktuoti. O tų kunigų kartais susirinkdavo iki šimto ir daugiau. Žinia, tada reikėjo parūpinti ir altorius ir kieklius ir arnotus, kad kunigai galėtų mišias atlikti. Mum, altoriaus vaikam, tai buvo tikras darbymetis. Žinoma, mokyklos Silinių metu neveikė. Dažnai jose sustodavo kitų mokyklų ekskursijos ar paprasti maldininkai. Iš Raseinių atvykdavo policijos papildymai, o iš visos Lietuvos elgetos. Visiem užteko ir duonos ir darbo, tik visiem trūko nakvynių. Nakvodavo ant vežimų, autobuso, ar daržinėse ant šieno (1 litas suaugusiam, 50 c. vaikui).

Procesijos į Siluvą

Lietuvoj buvo gražus paprotys patalkinti savo kaimynui. Kaimynai pas kaimyną sueidavo talkon (padirbėti skubius darbus be atlyginimo) per mėšlavežį, rugiapiūtę, linaminę ir pan. To pat papročio laikydavosi ir parapijos. Ne tik gaisrui ar kitai nelaimėi išitikus vienoj parapijoj, kitos atskubėdavo talkon, bet kaimyninės parapijos ir į didesnes šventes pas kaimynus keliadavo organizuotai. Tai gana gražus ir senas paprotys.

Į Siluvą kaimyninės parapijos keliadavo organizuotai, skaidavo, su procesija, jau nuo senų laikų. Tų procesijų jau būta 17 amžiuje, prie vyskupo Merkelio Giedraičio. Kad žmonės nesusigrūstų, vyskupas A. Tiškevičius 1752 m. nustatė kurios parapijos ku-

riom dienom su procesija gali keliauti į Siluvą.

Mum, altoriaus berniukam, tos procesijos darydavo milžinišką išpuilį. Mes jų laukdavom labiau, nei Amerikos vaikai Kalėdų. Tos procesijos būdavo labai margos: vienos atkeliadavo iš čia pat, o kitos atvykdavo traukiniais į Tytuvėnus (iš ten jau pėsčiom) net iš Kauno ar Suvalkijos. Siluvos miestelio pakraščiuos, ant kiekvieno didesnio kelio jau būdavo iš vainikų patatytai garbės vartai. Kai tik iš bažnyčios bokšto (kartais dviratininkai) pranešdavo, kad ateina procesija, tai paprastai pats klebonas su geru būriu parapiečių išeidavo prie garbės vartų procesijos pasitikti. Siluviškiai nešdavo kryžių, dvi vėliavas, vaikai nešdavo šv. vandenį ir smilkalus (būsiam palaiminimui su Svč. Sakramentu). Prie garbės vartų artėdavo maldininkai: priekyje kryžius su maršalkom, po jo — įvairios vėliavos, po to kunigas, orkestras, maldininkai ir vežimai, kurie arba priklausė procesijai, arba, tokią paviję, nedrįsdavo jos aplenkti. Prie procesijos prisijungdavo ir šiaip maldininkai. Tokiu būdu kartais susidarėdavo tūkstantinė minia. Prie garbės vartų kunigai pasisveikindavo, kartais buvo tariama ir pasveikinimo žodis maldininkam, ir visi, iškilmės maršui grojant, keliavo į bažnyčią. Čia būdavo vienas ar du trumpi pamokslėliai, paskelbiama tvarka ir visi palaiminami Svč. Sakramentu. Po dienos ar dviejų procesija iš Siluvos išvykdavo namon. Jei jų daugiau būdavo, tai išlydėti kartais ir nereikėjo.

Tenka pastebėti, kad rusai jau caro laikais tų procesijų labai nemėgo. 1866 m., netrukus po sukilimo, rusai procesijas visai uždraudė ir tas truko iki 1904 — spaudos atgavimo metų, kai dėl karo su japonais ir neramumų krašte carai leido lietuvišką spaudą ir procesijas. Komunistai bet kurį viešą tikėjimo išpažinimą yra labai griežtai uždraudę, ir kas pamėgintų procesiją dabar suorganizuoti į Siluvą ar joje dalyvauti, tikrai būtų ištremtas į Sibirą, jei ne sušaudytas.

Procesijų tikrai gaila. Jos buvo mielos Siluvoje sutikti, bet dar mieslesnė vadovauti. Kai mano Pašū-

vio klebonas dėl kančių Sibire (buvo iš Sibiro grįžęs su vysk. Matulioniu) nebegalėjo 20 km. (apie 12 mylių) procesijai į Siluvą vadovauti, jis pavedė man tai atlikti. Tada buvau tik klierikas, bet mielai sutikau. Tai procesijai ruošėmės kelias savaites. Buvo pasiūtos kelios naujos vėliavos, pasamdyti dūdorai, suorganizuoti vežimai maistui ir pavargusiems pavėžinti. Buvo pranešta kaimyniniam kaimam ir Sautoko parapijai, kad maždaug tokiu ir tokiu laiku Pašūvio parapija procesiją pražygiuos į Siluvą. Berods 8 kaimai pasipuošė vainikais, pastatė garbės vartus ir laukė mūsų su duona ir druska bei kita gauta. Sautoko klebonas priėmė mus iškilmingai į bažnyčią, pasakė gražų pamokslą ir leido šventoriuje pailsėti. Siluvoje mus sutiko labai iškilmingai pats klebonas Katelė, pasveikino ir, nuvedęs bažnyčion, palaimino Svč. Sakramentu. Kelionė atgal buvo labai panaši. Iš Pašūvio iškeliavom vos keli šimtai, apie 50 vežimų. Siluvą pasiekėme jau koks tūkstantis, nes daug maldininkų prisidėjo pakelėje. Gaila, to viso nebeliko bolševikų pavergtoje Lietuvoje.

Siluvos miestelis ir mokyklos laisvės laikais

Kai 1919 m. atvykau į Siluvą, joje buvo tik papinė mokykla. Vaikų koks šimtas, trys skyriai. Prisiėmė mokytoją Feliciją, kuri drausmę mokykloje palaikė linuotės pagalba. Gavau ir aš dvyliką linuotčių už peržygiavimą per bažnyčią su kepure. Tada kasdien eidavom į bažnyčią poterių kalbėti. Buvau 8 metų ir pražiopsiojau nusiimti kepurę, kai į bažnyčią įėjau. Kai 1947 m. lankėm šv. Elzbietos katedrą Marburge, Tiu-ringijoje, aš iš sargo vėl gavau pastabą, kodėl nusiėmiau kepurę, nes ta katedra buvo likusi tik paprastu muziejumi, ir sargas patarė man kepurę užsidėti, nes girdi: "Čia nieko nėra".

Klebonas Jurgaitis iš parapinės mokyklos padarė salę, o mus perkėlė į valdžios mokyklą, kurią baigiau 1923 m. Du dalykus iš to laiko ypač atsimeu: tai Vasario 16 iškilmes ir vaidinimus, koncertus.

(Bus daugiau)

ŠILUVA

Kun. L. Jankaus prisiminimai

(7)

Nuo įsteigimo pradžios Būdoje buvo iškilmingai švenčiama Marijos gimimo diena. Kiek vėliau ji virto Silinių atlidais ir buvo švenčiama visas aštuonias dienas. Mat, tuoj po rugsėjo 8 yra Marijos vardo (rugsėjo 12) šventė, o po jos — rugsėjo 14 yra šv. Kryžiaus išaukstinimo šventė. Ta šventė taip pat istorinė, nes jos įvedimas surištus su kovom prieš kalvinus. 1668 (gal 1669) m. kalvinai užpuolė koplyčią, esančią prie Marijos apsiireiškimo vietos. Jie ten peršovė kryžių ir už tai buvo paties karaliaus Varšuvoje nubausiti. Jų sumokėta bauda buvo panaudota šv. kryžiaus garbei. Mat, vysk. K. Pacas, lankydamas Siluvą 1677 m., paliko ten iš kalvinų gautus 10,000 auksinių ir liepė iš tų pinigų išlaikyti 4 kunigus, kurie turėjo kryžiaus garbei giedoti mišias, kalbėti bendrai maldas.

Siluvos Silinių atlidai buvo švenčiami, atrodo, dar prieš Marijos apsiireiškimą. Tuos atlidus mini net M. Mažvydas savo laiške (1551 m.).

Vėlesniais laikais tie atlidai buvo žymiai išpopuliarinti tai bažnyčios pašventinimu, tai Marijos paveikslu vainikavimu ir panašiai. Tuo būdu į tuos atlidus supluokdavo tūkstantinės minios, jos kas dvitrys dienas keisdavosi ir 8 dienų bėgyje Siluvą aplankydavo per 100,000 maldininkų.

Siluva atlidam pradėdavo ruošti jau vasarą. Namai pradėdavo gražintis, keliai iš naujo pataisomi, klebonija, bažnyčia, koplyčia perdažomos. Vienais metais visa Siluvos vidurinė mokykla buvo išsiusta į šilus, iš

Šiluvos Marijos koplyčia Washingtone

Didžiųjų bažnyčių šoninės koplyčios turi savo nuotaiką: malonų vienišumą, be triukšmo, be didelių erdvių, kuriose paklųstų žvilgsnis. Čia viskas prieinama, beveik ranka pasiekiamas.

Tokia yra ir Šiluvos Marijos koplyčia Washingtono šventovėje. Su milžiniškos bažnyčios erdve koplyčia sujungta trim aukštom arkom, bet kartu yra savita — atitrūkusiu nuo didžiųjų šoninės koplyčios, nuo plūstančių žmonių. Ji kaip lietuviška klėtis, kur sekmadienių tyloje taip maloniai kvėpia vaškas, laukų surinktos žolėlės.

Didžioje bazilikoje švytėjo raudonas kardinolo ir vyskupų purpuras, švytėjo vyskupiškos lazdos. Viskas iškilminga, didinga. Vargonai net kaista, duoduami lietuviškas giesmes. O choristai aukštai ir žemai tik gieda ir gieda. Lietuviška giesmė čia pasiekia kiekvieną bažnyčios plytą, kiekvieną suolą. Rodos, būtum Vilniaus katedroje, kai didžiųjų švenčių metu gieda "Te Deum laudamus." Čia Washingtonas, čia Amerikos sostinė. Čia didžiųjų laisvių šalis, kur gyva ir tavo tėvynės dalelė. Ji čia sudėta Šiluvos koplyčioje. Tad ir suki jos link. Už eini.

Patekus vidun, iš karto pritrilo vargonai, pritrilo lietuviška giesmė. Dingo didžiųjų bažnyčios dignorių purpuras.

Čia visos pasidarė paprasta ir aiški. Antai pasienyje suolas. Sėdi ten žmonės lyg lietuviškai šventoriuje per sumą. Kalba jie rožančių. Tyliai, monotoniškai, kaip Lietuvoje atlaiduose.

Iš kupolo pro spalvotus stiklus sklinda minkšta šviesa. Jai pagelbsti keturi dideli pakabinami sietynai su daugybe elektros lempučių. Paslėptos elektros lempos šviesos pluoštais išryškina statulą ir altorių. Maloni šviesa pripildo visą koplyčios erdvę. Gali įžiūrėti visas detales, išskaityti visus įrašus.

Koplyčią puošė trys lietuvių dailininkai. Bendrą dekoravimo planą parengė dail. V. K. Jonynas, parengė prisiderindamas prie šventovės architekto E.F. Kennedy Jr. plano. Be to, V.K. Jonynas dar sukūrė dvi mozaikas, esančias koplyčios šonuose. Skulptorius Vytautas Kašuba — altoriaus statulą, dail. Albinas Elskus — koplyčios lubas.

Altorius įrengtas centrinėje koplyčios nišoje, kurios aukštis 26 pėdos, plotis 14 pėdų, gylis — 7 pėdos. Jos puskliautis viršuje turi kiaušinio lukštą formą. Nišos pakraščių praves tas gėlių ornamentas, gi pati niša išklota mėlynos spalvos mozaika. Mėlyname fone žėri auksas žvaigždės, sukurdamas dangaus erdvių iliuziją. Artėdamas į centrą, kur stovi statula, spalvos šviesėja ir virsta auksu. Aplink pačią statulą fone išlenkta ovalinė aureolė, kuri užbaigiama karūna.

Viršum nišos angliška įrašyta: *Mary, console the children of the land sprinkled with blood and tears.* Žodžiai paimiti iš Sibiro lietuvių maldaknygės "Marija gelbėki mus".

Altoriaus atremtas į sieną. Mensos priekyje pilksvame marmure įrašyta "Our Lady of Siluva. 1608".

Altoriaus apačioje vaizduojamas garsus Lietuvos votivinių kryžių kalnas. Jis atliktas spalvotos mozaikos technika. Altoriaus pačiam centre apačioje įrašyta "Lithuania".

Pirmose koplyčios nuotraukose šio vardo nėra. Taip buvo, kad baigus darbus, pasigesta Lietuvos vardo. Gal tai buvo neapdiramas. Visuomenėje ir spaudoje dėl to jau buvo priekaištų. Dabar visi gali būti ramūs — Lietuvos vardas koplyčioje tikrai įrašytas.

Statula
Šiluvos Marijos apsišviešimo paveiksluose jau įprasta matyti Marija su Kūdikėliu ant rankų, ji pati baltu apsiaustu, liūdnu veidu, viena ranka rodo į žemę. Skulptorius Vytautas Kašuba, kurdamas šią statulą, atsisakė tradicijų. Visoje statuloje jis norėjo pavaizduoti ramią ir kuklią lietuvaitę, vienplaukę, kuri lyg sveikindama laiko pakėlusią ranką. Skulptorius prisiderino prie romaninio bazilikos stiliaus ir stiliaus savotišką sunkumą perkėlė į statulą. Truputį stilizuodamas, jis įveda tik būtiniausius statulos bruožus, visur pabrėždamas pagrindinį mintį — paprastumo grožį.

Žėrinčiame mirguliojančiame auksinė ir mėlynos mozaikos fone balto marmuro Marijos statula atrodo rami, lyg baltas lelijos žiedas. Ta ramybe užkrečia ir žiūrova.

Šoninės mozaikos
Abiejuose koplyčios šonuose yra dvi didelės mozaikos, kurių projektus parengė V. K. Jonynas. Kairinė siena, žvelgiant į altorių, skirta Rūpintojėliui, dešinė — Sv. Kazimierui.

Rūpintojėlio kompozicijoje viršuje matome Apvaizdos akį. Įvestas lietuviškas peizažas su

gyvenamais namais, pakelės kryžiais, bažnyčiom. Kairinėje kompozicijos dalyje įkomponuota P. Rimšos vargo mokykla, simbolizuojanti spaudos draudimo ir dabartinės spaudos laikus. Apatinėje dalyje yra fragmentas iš Vorkutos koncentracijos stovyklos, kur anglių kasyklų šachtose buvo laikomos mišios. Prie šios grupės prijungta ir Sibiro maldaknygė. Įrašytas jos pavadinimas.

Tai lietuvių kovų už tikėjimą ir kultūrą paveikslas — paveikslas, kuriame dominuoja Dieviškoji Apvaizda. Jos akis žvelgia į kenčiančią Lietuvą ir kartu savo palaimos spindulius siunčia į lietuvių žemėlį, jo bažnyčią, namus ir laukus. Spinduliai pasiekia net Sibiro anglių kasyklas.

Marmure viršum mozaikos iškalta įrašas lietuviškai: "Apsaugok Aukščiausiasią tą mylimą šalį."

Dešinės sienos mozaika vaizduoja šv. Kazimierą Lietuvos globėją. Sventasis dešinėje rankoje laiko baltą kryžių, gi kairioje — baltų lelijų žiedus. Ap linkui pavaizduoti visi jam priekiami stebuklai. Šie epizodiniai vaizdai taip išdėstyti, kad

jie sudaro šv. Kazimiero figūrai foną ir vainiką. Kairėje matome karaliaus Mindaugo krikštą, dešinėje — visa virtinė Vilniaus istorinių pastatų su Vilniaus herbu ir lietuvišku įrašu "Vilnius". Prie šv. Kazimiero kojos įkomponuota vytiš su Lietuvos kunigaikščio karūna.

Viršum mozaikos marmure įrašyta: "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia".

Ketvirtoji siena prieš altorių, kaip minėjau, turi tris aukštas arkas, pro kurias įeina į koplyčią. Viršum jų ties viduriu yra didelis vytiš, kairėje Amerikos Laisvės statula, dešinėje — Lietuvos Nežinomo kareivio kapas ir Vytauto Didžiojo muziejaus bokštas Kaune.

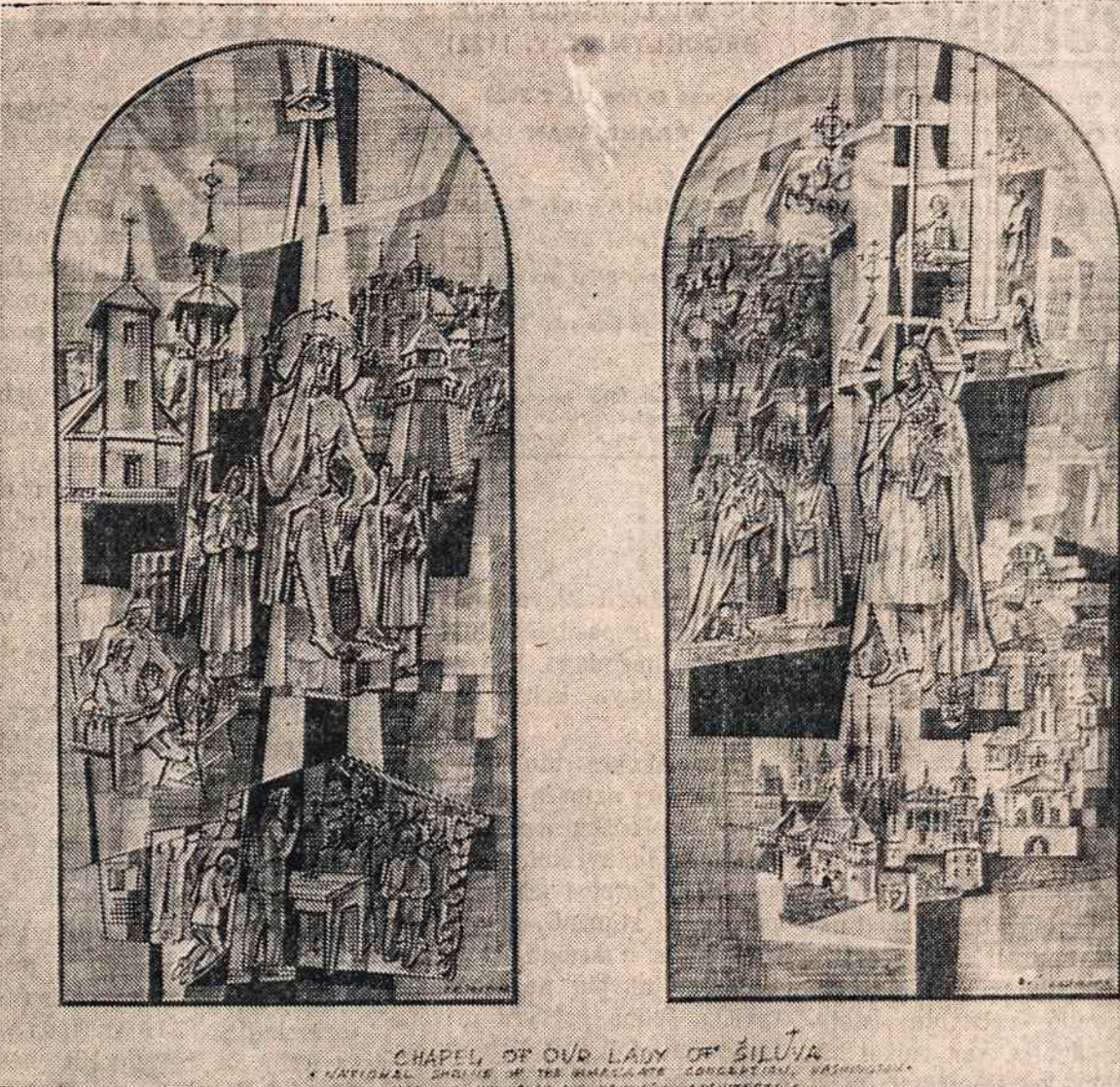
Lubos
Koplyčios skliautai savo centre turi mažą apskritos formos langą, pro kurį įeina dienos šviesa. Lange vitražo technika padarytos lietuviškos gėlės.

Aplinkui kupolą eina bent dvi lietuviškų ornamentų juostos. Gi pačios skliautinės lubos suskaldytos į keturias dalis. Juostos eina nuo altoriaus ir užpakalinę sieną ir kryžmai. Juostos maždaug 4 pėdų pločio, sudaro kryžiaus formą.

Lubas sukomonavo dail. Albinas Elskus. Jis čia kryžių galuose įvedė keturias Lietuvoje garbinamas Madonas.

Viršum altoriaus — Trakai, kairėje — Aušros Vartai, dešinėje Zemaičių Kalvarija, užpakalyje — Pažaislis.

Madonos paveikslai papuošti lietuviškais ornamentais: šonų kraštais eina lietuviškos juostos, viršum paveikslų, prie lan-

Šiluvos koplyčios šoninės mozaikos, Dail. V. K. Jonynas.

go, įvesta varbsčių raštai. Paveikslai ramaus realistinio stiliaus, kuklūs, neperkrauti. Gi pačios lubos išklotos auksinės spalvos mozaika.

Didžioji koplyčios dekoravimo dalis atlikta pastovia mozaikos technika, gi likusios sienos nuklotos rausvu marmuru. Mozaikos gausumą padiktavo ir romaninis bazilikos stilius. Ta lietuvių dailininkų kūryba čia patraukli ir įdomi. Jos savitumu, kartu ir lietuviškos etnografinės atributais, pasigėręs kiekvienas koplyčios lankytojas. (P. J.)

Neakivaizdinis lituanistikos dėstymas

Pedagoginis Lituanistikos institutas, kuris veikia Chicagoje, jau nuo 1962 tame Institute einamus dalykus dėsto ir neakivaizdiniu bei korespondenciniu būdu. Dėstomieji dalykai yra šie:

1. **Lietuvių kalba:** bendrinė lietuvių kalba ir specialūs jos kursai (lietuvių kalbos fonologija ir fonetika, morfologija, akcentologija, dialektologija ir lietuvių kalbos istorija).

2. **Lietuvių literatūra:** lietuvių liaudies poezijos žanrai, literatūrinės srovės ir jų atgarsiai lietuvių literatūroje.

3. **Lietuvių tautos istorija:** Lietuvos istorijos šaltiniai ir periodizacija, Lietuvos kaimyninių kraštų istorijos bruožai, Lietuvos kultūros istorija, Lietuvos istorijos problemos, lietuvių tautos istorijos metodologija, pasaulio lietuvių istorija.

4. **Aukščiau minėtų dalykų dėstymo metodikos, mokyklinė praktika ir kiti papildomieji kursai** (psichopedagogika, žurnalistika, Lietuvos menas, Lietuvos etnografija).

Studentais priimami asmenys, baigę aukštesniasias arba tolygias lituanistikos mokyklas. Tokių mokyklų nebaigusieji, bet norintieji jas baigti, neakivaizdiniu būdu dėstomas aukštesniosios lituanistikos mokyklos kursas.

Be viso būrio kvalifikuotų dėstytojų, neakivaizdiniame dėstyme dirba šie profesoriai: dr. Jonas Balys, dr. Jonas Grišius (Vokietija), dr. Albinas Liaugminas, dr. Henrikas Nagys (Kanada), dr. Pranas Skardžius, dr. Vanda Sruogienė.

Neakivaizdines lituanistikos dalykų studijas gali pradėti bet kada ir bet kame gyvenant lietuviu.

Smulkesnės informacijos reikalui prašoma kreiptis adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.

Instituto Vadovybė

Vinco Krėvės literatūrinė premija paskirta Kostui Ostrauskui

Rugsėjo 7 šeštoji Vinco Krėvės literatūrinė premija (500 dol.) paskirta dramaturgui Kostui Ostrauskui už dramą knygą "Žaliojoj lankele". Premija yra skiriama Lietuvių Akademijos sambūrio Montrealyje ir iki šiol ją yra gavę šie mūsų rašytojai: J. Aistis, J. Mekas, M. Katiliškis, V. Ramonas, A. Mackus.

Šeštąja Vinco Krėvės literatūrinė premija pirmą kartą iš-eivijęs istorijoje (neskaitant konkursinių laimėjimų) atžymima dramos sritis.

Jury komisiją sudarė: pirmininkas — dr. H. Nagys, sekretorė — dr. I. Gražytė, nariai: V.A. Jonynas, K. Barteška ir R. Keturka. Jury komisija, laikydamosi premijos skyrimo nuostatų, nesvarstė jau premijuotų knygų, visos kūrybos rinkinių raštų, bei pomirtinių veikalų. Premija paskirta, šį kartą, už trijų (1963, 1964 ir 1965) metų laikotarpį.

Premijos įteikimo iškilmės vakaras įvyks rugsėjo 24 Montrealyje, dalyvaujant Bostono vyrų sekstetui.

H. Nagys

PAGERBIAMAS PREL. J. KONČIUS, ILGAMETIS BALFO PIRMININKAS

Praeitą savaitę redakcijos kiaman įsiriti tvirtas automobilis, paženklintas Floridos ženklais. Iš automobilio išlipo dar tvirtesnis žemaitis — prel. dr. Jonas Končius, ilgametis Balfio pirmininkas, atkeliavęs čia atšvesti savo sukakčių. Net dviejų su kakčių — 50 metų kunigystės ir 75 metų amžiaus. Į Brooklyną atkeliavo todėl, kad čia jo daugiausia veikta, sielotasi pabėgėlių šalpa.

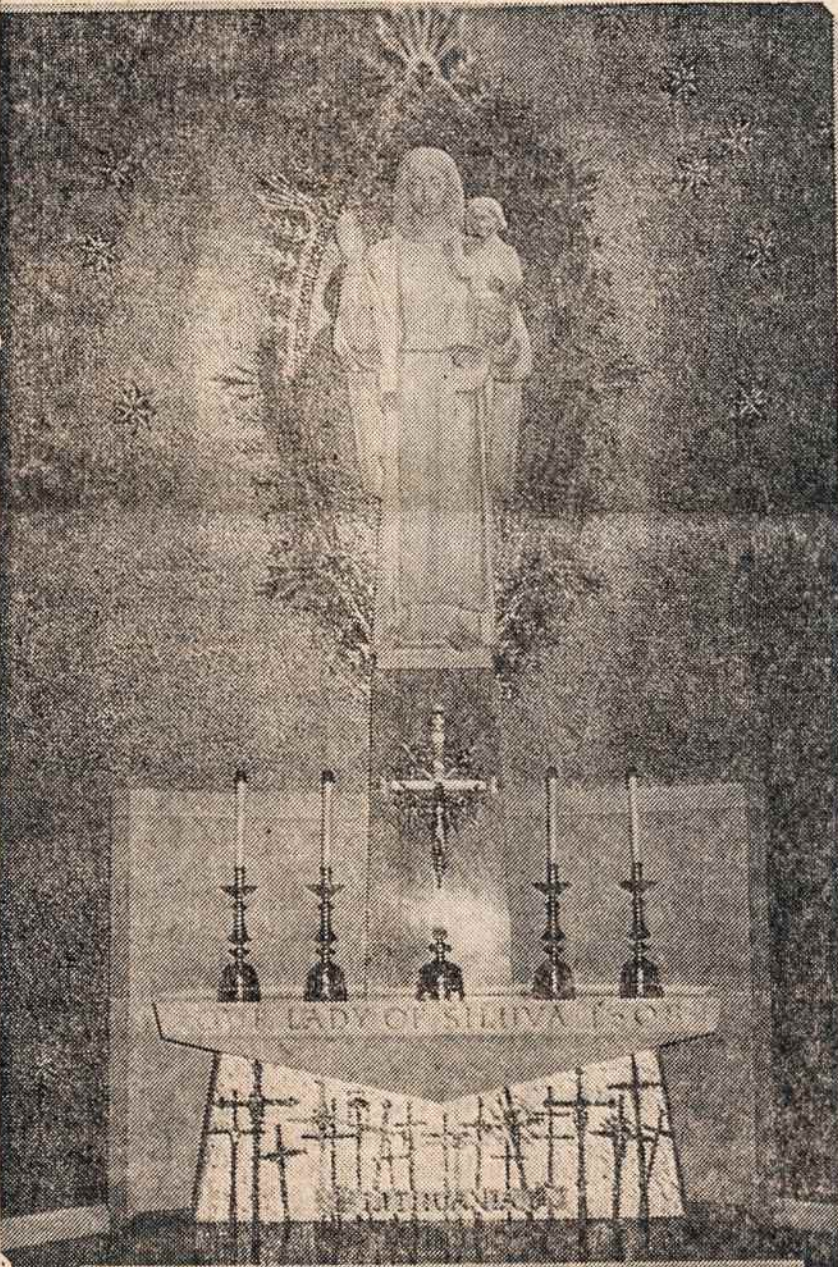
Iš tų pabėgėlių, jau dabar gerai įsikūrusių, susidarė komitetas, kuris šį sekmadienį, rugsėjo 18, ir rengia prel. J. Končiaus pagerbimą. Komitetas tikisi, kad visi, kurie tik patyrė gero iš Balfio, ateis pagerbti neuilstamo Balfio pirmininko ir darbuotojo.

Sia proga reikėtų papasakoti visą gyvenimą šio žemaičio, kuris nuo senų senovės susidomėjo šalpa, bet nepasakosiu, nes tas spalvingas gyvenimas bus prisimintas iškilmingame bankete. Be to, gyvenimas su visom datom ir eitom pareigom aprašytas Lietuvių Enciklopedijoje.

Čia norisi prisiminti tik tą šalpa, kurią jis pamėgo; kaip sakyta, pamėgo nuo senų senovės. Jau pirmojo didžiojo karo metu jis keliavo į Vokietiją lietuvių belaisvių šalpos reikalais. Ar tai ne senas laikas?

Vėliau jis pats atkeliavo į Ameriką, čia ėjo visokias pareigas, tvarkė parapijas ir pamėgo mokslą. Keista, kad šis judrus kunigas sugebėjo telktis prie knygos ir pats jas telkti savo pastogėn. Pamėgęs Lietuvos istoriją, buvo suradęs ir įsigijęs labai retų leidinių. Mokslu pamėgimas jį buvo nuvedęs į mokyklas dėstyti.

Bet štai atėjo karas, kada rašoma nauja istorija. Kun. J. Končius paliko senas istorijas ir skubėjo kurti naujas — skubėjo steigti Balfą.

Šiluvos Marijos altorius. Washingtono šventovėje. Nuotr. R. Kisieliūnas.

REIKIA DARYTI VISKĄ...

(atkelta iš 3 psl.)

mui į glėbį".

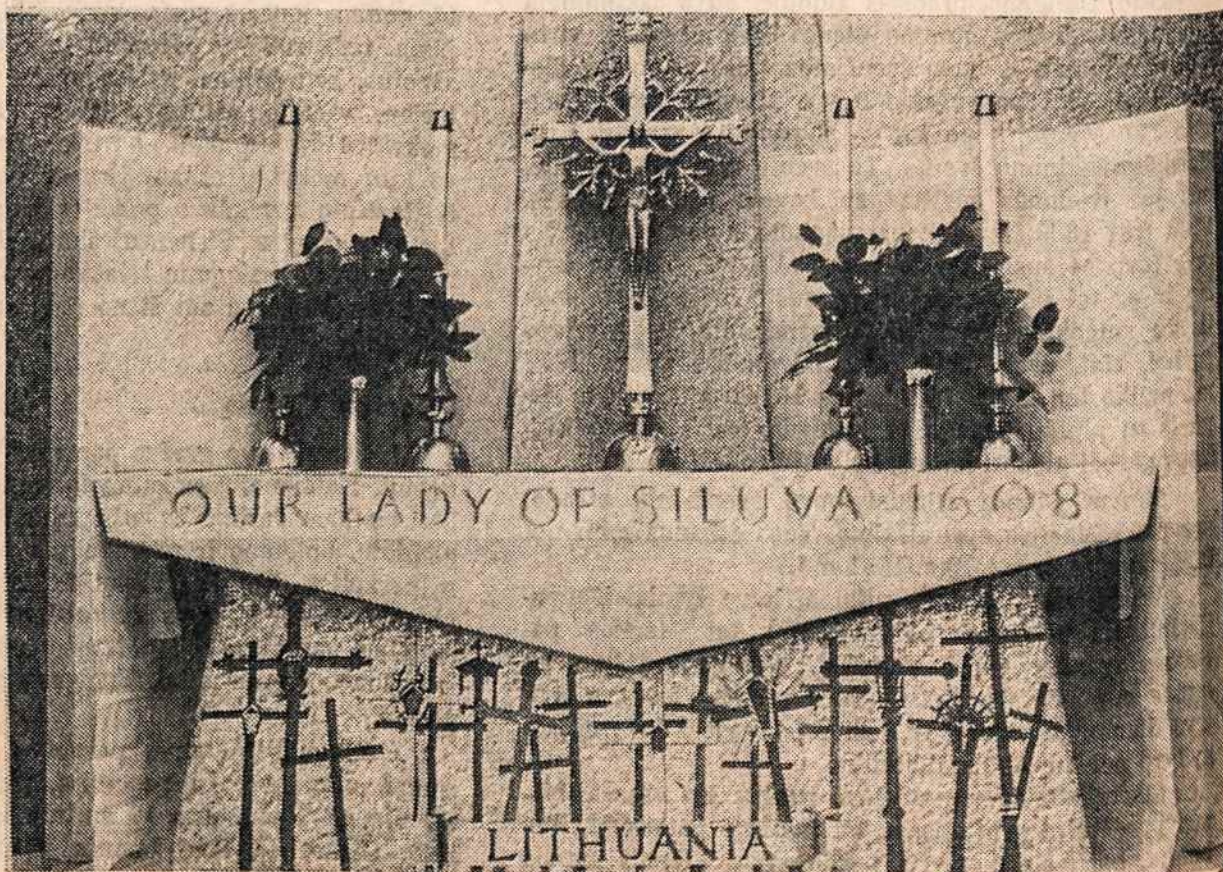
Tikinčiųjų aktyvi pareiga.

"Tačiau — kalbėjo vyskupas Brazys — pagrindinė mūsų atsakomybė už padėtį Lietuvoje kyla ne tiek iš dalinės kaltės už jos tragikąją dabartį, kiek iš išskirtinės meilės ryšio su pačia tauta, iš kurios esame išriedėję."

Pažymėjęs, kad Dievo nemylintis, kas nemylti savo artimo, kad artimas pirmiausia yra tėvai ir tauta, kalbėtojas aiškino apie tėvynės meilę: "Savo tautą turime mylėti labiau už kitas tautas ne todėl, kad ji yra geresnė, turi senesnę kalbą, didvyriškesnę praeitį ir gražesnę tėvynę, bet todėl, kad ji mūsų: kad jai mes esame daugiau skolingi, negu kitoms tautoms. Juk teisingai sakoma, kad kūdikis gimsta senesnis už savo tėvus. Biologinio, psichologinio ir kultūrinio prigimimo paveldėjimas eina per kartų kartas atgal į žilą praeitį, taip, kad Napoleonas su pagrindu galėjo sakyti,

į žmogus yra pradėdamas auklėti prieš šimtus metų. Nors kartais ir mūsųose bandoma pašiepti patriotizmą, kaip nedaugingą atgyveną ar net nusikaltimą ydą, tačiau tiek Senasis, tiek Naujasis Testamentai jį pripažįsta ir net duoda herojiškų tėvynės meilės pavyzdžių. Ypačiai Kristaus pavyzdys vaizdžiai parodo, kaip universali žmonijos meilė puikiai derinasi su gilia savosios tautos meile. Savaime aišku, kad ir antrasis Vatikano susirinkimas pabrėžia sveiko patriotizmo reikala, skirdamas jį nuo nacionalizmo, kuris savo tautą laiko aukštesne, o kitas — niekina".

Išėdamas iš tų dvejopų motyvų, iš to, kad turime jaustis iš dalies atsakingi už dabartinį savo tautos likimą; kad turime jausti pareigą aktyviai prisidėti prie tos padėties "dienų sutrumpinimo", kalbėtojas ir perėjo prie trečios savo pranešimo dalies: kokios yra dabar mūsų konkrečios pareigos Lietuvai ir tautai (b.d.).

Šiluvos Marijos altoriaus detalė.

Nuotr. R. Kisieliūnas

Januimo metai ir kas toliau

Visą susidomėjusį jaunimą bei vyresniuosius, ypač iš šio Atlanto pakraščio, kviečiame dalyvauti studijų dienose Waterburyje. Ypač norime paraginti ir neakademinį jaunimą, t.y., universitetuose nestudijuojančius ir gimnazistus, atvykti ir prisidėti prie šio mūsų atliktų darbų įvertinimo ir ateities darbų planavimo.

Informacija:

1) Vieta — Sv. Juozapo parapijos salė, John Street, Waterbury, Conn.

2) Laikas — šeštadienį, rugsėjo 17 ir sekmadienį, rugsėjo 18. Pradžia 12:00 val. šeštadienį, uždarymas — 5 val. p.p. sekmadienį.

3) Nakvynės. Posėdžiuose dalyvaujantiems jaunimui stengsimės parūpinti nakvynes pas privačius asmenis. Yra ir viešbučių keletas minučių atstumu nuo salės. Jei įmanoma, prašome pranešti nakvynei pageidavimus iš anksto, pristatant vardą, pavardę, adresą ir amžių.

4) Registracija — 12:00 val. dienos, parapijos salėje; registracijos mokestis 1 dol.

5) Maistas. Šeštadienį bus duodama tik kava, posėdžių pertraukos metu. Siūlome visiems pavalgyti pietus pakeliui arba tik ką atvykus į Waterbury. Vakarienei bus nurodomos apylinkės valgyklos. Sekmadienį bus duodami pietūs tuoj po mišiu, 12:30 val. p.p.

6) Atvykimas į studijų dienas —

a) automobiliu —

1) Iš Hartfordo, Worcesterio bei Bostono pusės: važiuoti 15 keliu, išvažiuoti "Old North Colony Road — Meriden" išvažiuojant, važiuoti iki Meriden ir 6-A kelio, pasiekus 6-A važiuoti į dešinę link Waterbury iki Interstate 84, važiuoti 84 keliu link Waterbury iki plentas pasibaigia (Meadow Street išvažiuojamas), privažiavus galą sukti į kairę ant Meadow Street, važiuoti iki galo, sukti į dešinę ant Bank St., pravažiavus po plento tilto važiuoti tiesiog dar vieną bloką iki AMOCO gazolino stoties, sukti į dešinę ant Congress Ave., pirma po dešinę yra John Street, parapijos salė yra viduryje bloko kairėje pusėje.

2) Iš New Yorko pusės: važiuoti 15 keliu (Merritt Parkway) iki 52 išvažiuojamo, išva-

WATERBURY, CONN.

žiavus sukti į dešinę, važiuoti 8tu keliu iki pat plento galo Waterburyje, nuvažius nuo plento važiuoti tiesiog palei plentą dar du blokus (iki galėsitės vėl sukti į kairę), sukti į kairę po plento tilto ant Bank Street, pravažiavus po tiltu važiuoti tiesiog dar vieną bloką iki AMOCO gazolino stoties sukti į dešinę į Congress Ave., pirma po dešinę yra John Str., parapijos salė rasite viduryje bloko po kaire.

b) traukiniu važiuojant reikia persėsti Bridgeport.

Traukiniu susisiekimas su Waterbury yra keturius kartus į dieną. Norintiems važiuoti traukiniu, siūlome pasiteirauti apie pagigtą kainą ("Excursion Fare" arba "Two — Day Round Trip"), pav., iš New Yorko bilietas tuo būdu net trim doleriais mažiau kainuoja negu normalus bilietas. Traukinio stotis yra maždaug trijų minučių atstumu nuo salės, imant taksį.

c) autobusu — iš New Yorko miesto autobusai eina tiesiog į Waterbury be persėdimo. Taipogi yra tiesioginis susisiekimas su pagrindiniais Connecticuto miestais. Iš Massachusetts pusės ir iš šiaurės New Yorko valstybės miestų autobusu važiuoti iki Hartford ir ten persėsti į autobusą į Waterbury.

Pastaba tiem, kurie planuoja atvažiuoti ne su automobiliais: Iš New Yorko miesto pusės patogesnis susisiekimas yra traukiniu.

Iš Hartfordo, Worcesterio, Bostono ir šiaurės New Yorko valstybės patogesnis susisiekimas autobusu.

7) Ko mes siekiame —

a) Duoti progos visuomenei pareikšti nuomones apie visuomenės vardu surengtą jaunimo kongresą.

b) Įvertinti jaunimo atliktus darbus jaunimo metų bėgyje.

c) Nustatyti gaires jaunimo tolimesnei veiklai, kad šių metų sukeltas entuziazmas bei energija nepasibaigtų su metų uždarymu.

d) Suorganizuoti Rytinio pakraščio jaunimą informacijos ir darbo idėjų sklaidimui bei efektingesnės veiklos tikslu.

Studijų dienų reikalais kreiptis adresu: Gintaras Slapkunas, 740 Washington Ave. Ext. Waterbury, Conn., 06708, tel. 756-6624.

Atvykus į Waterbury studijų dienoms ir turint problemų, skambinkite: Spauda Bookstore 756-5173.

Waterburio Lietuvių Jaunimo Metų Komitetas

Jaunimo metų pokongresinių rytinio pakraščio studijų dienų metu, Waterbury, Conn., šv. Juozapo parapijos salėje, John St., šeštadienį, rugsėjo 17, 8:30 val. vak. įvyks "Subatvakaris" — senimo ir jaunimo pasilinksminimas. Sokiams gros populiarus "Phillips Quartet". Lietuviška visuomenė kviečiama atsilankyti ir įdomiai praleisti šeštadienio vakarą.

Studijų dienų rengėjai

Lituanistinės mokyklos reikalai

HARTFORD, CONN.

Rugpjūčio 29 L.A.P. klubo patalpose buvo lituanistinės mokyklos mokinių tėvų susirinkimas. Susirinkimą pradėjo praeitų mokslo metų tėvų komiteto pirm. Kazys Petruškevičius. Susirinkimui praversti pakviestas inž. B. Dapkus, sekretoriauti — G. Aleksandravičienė.

Apie praeitų metų tėvų komiteto veiklą pranešimą padarė K. Petruškevičius. Buvę linksmy ir liūdny įvykių. Malonu pažymėti, sakė jis, kad dvi mokinės baigė lituanistinę pradinę mokyklą — tai Danutė Sliogerytė ir Aldona Vitėnaitė.

Liūdna gi buvę, kad mokyklos mokytojas dr. Antanas Šerkšnas, pradėjęs mokslo metus (jis yra ir anksčiau dirbęs Hartfordo lituanistinėje mokykloje), apie Kalėdas dėl ligos turėjo mokytojo darbo atsisakyti, o paskui ir mirė. Buvo surengta įdomi Kalėdų Eglutė ir suruošiti kiti parengimai. Kalbėjo ir apie mokyklos patalpas, kurios buvo bažnyčios salėje. Pirmininkas taip pat pranešė, kad organizuojamas lituanistinės mokyklos knygynėlis; surinkta nemažai knygų, o L. B. Hartfordo apylinkės pirm. Ant. Ustjanaukas ir spintą padovanojęs.

Apie išdo stovį pranešimą padarė išd. Zita Dapkienė. Pajamų (su likučiu 194.15 dol.) buvę 776.52 dol., išlaidų — 616.48 dol., kasoje liko 160.04 dol.

Į naują tėvų komitetą išrinkti: inž. Benediktas Dapkus, Regina Pilvelienė ir Jonas Zdanys.

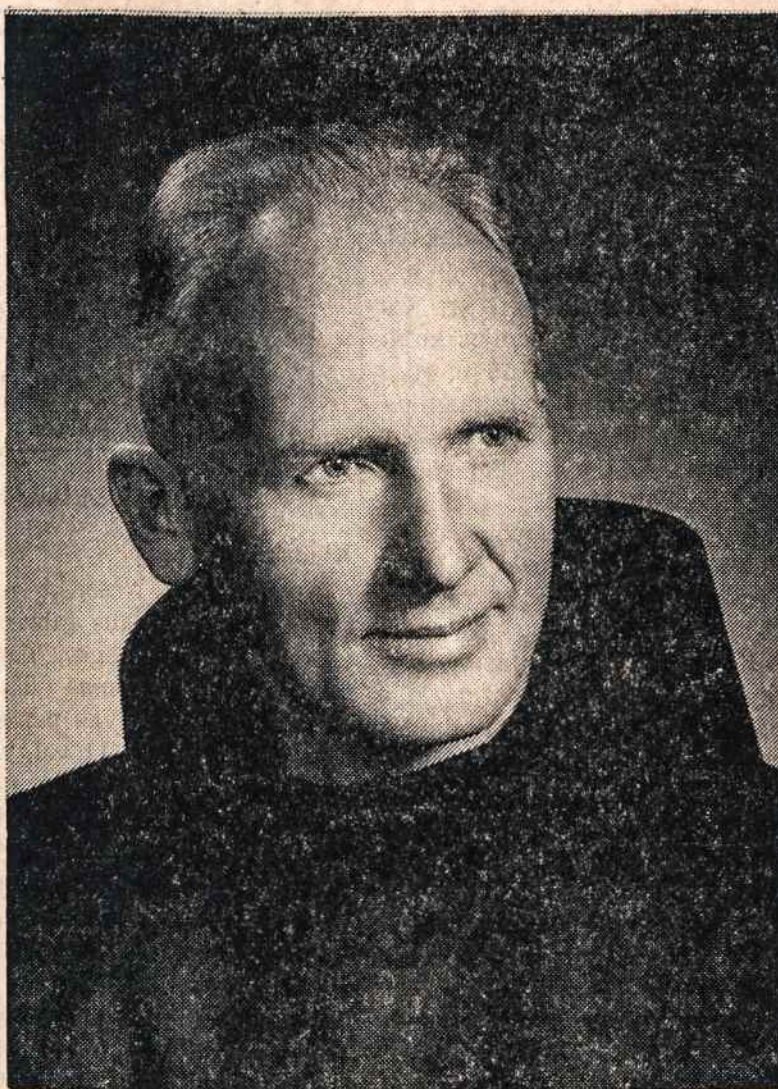
Tėvų susirinkime dalyvavo ir L.B. Hartfordo apyl. pirm. A. Ustjanaukas, kuris perskaitė L.B. centro valdybos raštą; jame tėvai raginami leisti savo vaikus į lituanistines mokyklas. LB apylinkės prašomos padėti.

Nutarta ir naujam komitetui pavesta vėl kreiptis į lietuvių parapijos kleboną kun. J. Matutį lituanistinėm pamokoms patalpų reikalui ir susitarti su mokytoja. Apie mokslo metų pradžią bus paskelbta vėliau.

Praeitais mokslo metais Hartfordo lituanistinėje mokykloje dirbo mokytojas Stefanija Rūkienė ir Konstancija Nenortienė.

PASKELBTAS L.A.P. KLUBO VAJUS

Prieš daugiau kaip pusimtį metų, 1910 rugsėjo 4, lietuviai Hartforde įsteigė savo klubą ir nusipirko namus, 227 Lawrence st., kurios gražiai atremontavo ir ten padarė savo užėgį. Sis L.A.P. klubas yra gražiausias visoje Naujoje Anglijoje. Namas yra trijų aukštų. Pirmame aukšte yra baro salė, vir-

Tėv. Barnabas Mikalauskas, O.F.M.

Tėv. B. Mikalausko, O.F.M., jubiliejus

Niagara Falls pusiasalio, Kanadoje, lietuvių kolonijos klebonas tėv. Barnabas Mikalauskas, O.F.M., rugsėjo 18 švenčia sidabrinį kunigystės jubiliejų. Tarp įvairių pastoracijos darbų 1955-57 tėv. Barnabas dirbo ir "Darbininko" redakcijoje.

Tėv. Barnabas Mikalauskas, O.F.M., gimė 1911 sausio 2 Puodžių km., Biržų apskrityje. Mokėsi Pasvalio, saleziečių ir pranciškonų gimnazijose. Į pranciškonus įstojo 1937. Teologiją studijavo Italijoje pranciškonų seminarijose Colevitti ir Sienoje. Kunigu įšventintas 1941 rugsėjo 7. Penketą metų dirbęs pastoracinį darbą Italijoje, 1946 balandžio 13 atvyko į JAV ir apsigyveno pirmame lietuvių pranciškonų vienuolyne Greene, Me. Iš čia vyko vesti rekolekcijų, 40 val. atlydų ir pavaduoti kunigų lietuvių parapijose.

Rašyti pradėjo gimnazijoje, rašydamas Lietuvos savaitraščiuose. Tapęs pranciškonu, daug rašė "Sv. Pranciškaus Varpelin", tuo metu vadinamam "Pranciškonų Pasauliu". Atvykęs į Ameriką, daug rašė "Darbininke", "Drauge", "Varpelyje", "Kristaus Karaliaus Laive", "Lietuvių Ziniuose", "Garse" ir "Amerikoje". 1948-50 redagavo "Lietuvių Zinias" Pittsburghe, Pa. 1950-51 buvo Winnepigo, Kanadoje, lietuvių kolonijos klebonu, o 1953-55 — St. Catherines vienuolyno viršininku ir Niagaros pusiasalio lietuvių klebonu.

1957-58 vadovavo III ordino šv. Kazimiero provincijai, o 1958-64 vėl St. Catherines vienuolyno viršininkas ir lietuvių parapijos klebonas.

Pittsburghe tėv. Barnabas buvo įsteigęs "Maironio" ansamblį, Winnepige — "Simkaus" chorą, St. Catherines — "Gintaro" ansamblį. Daug yra kalbėjęs lietuvių radijo programose. Dirbo Lietuvių R. K. Federacijoje, Balfe, Alte, Liet. Bendruomenė, padėjo skautams ir

Baltimore, Md.

FILMAS IŠ SIBIRO MALDAKNYGES

Baltimorės Televizijos stotis WBAL pagamins ir per televiziją visą puvsalandį demonstravo filmą apie lietuvių kovas ir kančią dėl laisvės. Ypatingai buvo išryškintas Sibiro lietuvių gyvenimas ir jų maldos pagal jų pačių parašytą maldaknygę "Marija, gelbėk mus".

Daugeliumi Marylando ir Washingtono gyventojų prašant, šis filmas "Iš gilumos šaukiuos į Tave" bus vėl demonstruojamas rugsėjo 19 9 val. ryto (11 kanalas).

Filmo pagaminimu rūpinosi kun. K. Pugevičius ir kun. L. Jankus. Šio filmo kopija (30 min., 16 mm, garsinė) jau yra Balfo Centre. Organizacijos gali kreiptis išnuomavimo reikais. K.L.J.

ateitininkam. S.m. rugpjūčio 7 kolonijos lietuviai paminėjo tėvo Barnabo pastoracinio ir visuomeninio darbo Niagaros pusiasalyje dešimtmetį.

Atsikėlęs į šią apylinkę, tėv. Barnabas rado parapiją, įkurta tik prieš 2 metus, dar kūrimosi stadijoje. Remiamas parapijiečių, ruošė parapijos didingas šventes, gegužines, įvairius parengimus, telkė lėšas koplyčios užbaigimui ir vienuolyno atnaujinimui.

Dabar koplyčios ir vienuolyno pastatas atnaujintas pagal inž. dr. A. Kulpaviciaus projektą. Perstatytas altorius, koplyčios ir salės patalpos pagražintos iš lauko pusės ir iš vidaus, pastatytas koplyčios bokštas su gražiu kryžium.

Tėv. Barnabo įsteigtas meno ratelis "Gintaras" veikė dešimt metų. Suorganizuota ir skautų tautiniu sokių grupė. Tėv. Barnabas, kartu dirbdamas su skautais rėmėjais, suruošė keletą stambių parengimų, kurių pelnas įgalino skautus įsigyti tinkamą stovyklavimo inventorių.

Apylinkės lietuviškos mokyklos irgi buvo suorganizuotos tėvo Barnabo dėka. Wellando apylinkės šeštadienei mokyklai daugelį metų jis parūpindavo patalpas, mokslo priemones, pats mokyklai vadovaudamas ir joje mokindamas. Norėdamas paskatinti vaikučius susidomėti daina, muzika, pašyba, lietuvių literatūra ir menu, keletą kartų buvo suruošęs meno konkursus arba varžybas.

Tėvas Barnabas artimai bendradarbiavo ir su apylinkių LB valdybom, jom padėdamas ir pats įeidamas į valdybą.

IŠ VISUR

— Stasys Barzdukas, dr. Vytautui Vardžiui, Ateitininkų Federacijos tarybos pirmininkui, išvykus į Vokietiją, jį pavaduos ir eis A. F. tarybos pirmininko pareigas.

— Liet. Studentų Sąjungos centro valdyba stengiasi surinkti pilną komplektą Sąjungos leidinio "Studentų gairės". Turimi tik šie numeriai: 1953 — 7, 8, 1955 — 20, 1956 — 23, 1960 — 1, 2, 3, 1963 — 40, 1964 — 41, 42. Centro valdyba būtų dėkinga, jei asmenys, turį trūkstancius numerius, juos prisistų adresu: Stasys V. Rastonis, 735 Smith St., Providence, R.I., 02908.

— Chicagos Lietuvių opera, besiruošiant Karnavičiaus "Gražinos" operos pastatymui, kviečia ir naujus dainininkus įsijungti į šio pajėgus choro eiles.

— A.L.R.K. Federacijos kongrese Washingtono rugsėjo 3 išrinkta nauja valdyba: prel. I. Albavičius, L. Simutis, A. Rudis, dr. J. Meškauskas, K. Kleivaitė, t. K. Trimakas, S.J., A. Dzironas, M. Remienė, B. Stakienė ir kun. P. Garšva.

— Lietuvių kalbos gramatika ir sintaksė, kurios ketvirtą laidą paruošė dr. A. Šešplaukis pagal ALB Svetimo tarybos nustatytą programą, netrukus pasirodys knygų rinkoje. Leidžia J. Karvelio prekybos namai Chicagoje.

NAUJU STUDENTŲ ATEITININKŲ SAJUNGOS VALDYBA

SAS suvažiavimas įvyko rugsėjo 2 Camp Jolly Acres, Marylande. Ateinantiesiems 1966-67 mokslo metam išrinkta valdyba:

Pirmininkas: Eimutis Radžius, 1339 James St., Baltimore, Md., 21223, tel.: area code 301, SA 7-1935.

Vicepirm. Augius Suziedėlis, Box 824, Catholic Univ. of America, N.E., Wash. D.C. 20017, tel.: area code 301, LA 9-6000.

Sąjungos sekretorė: Vita Norikaitė, oficialus valdybos adresas 6 Kenwood Ave., Baltimore, Md., 21228, tel.: area code 301, RI 7-8895.

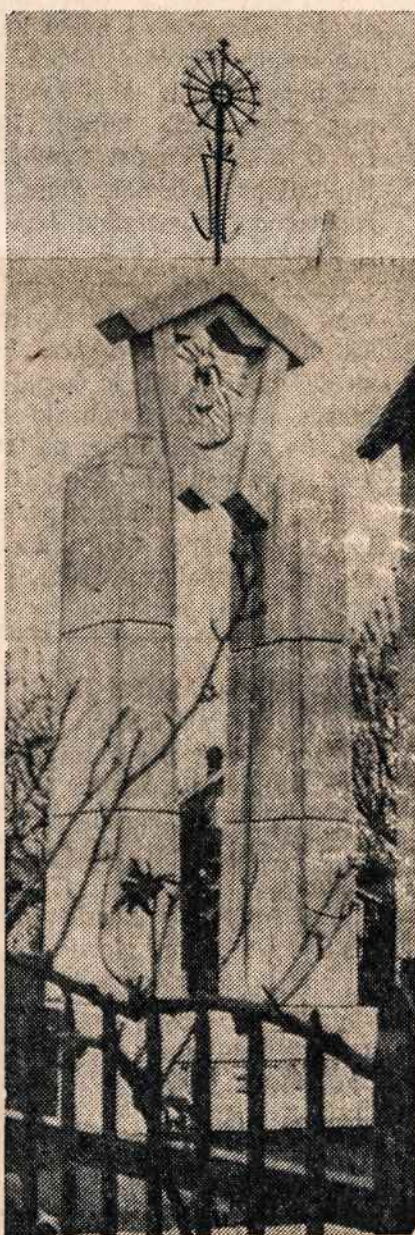
Išdinininkas: Rimas Silgalis, 1 251 James St., Baltimore, Md. 21223, tel.: area code 301, LE 9-7663.

SAS spaudos informacijos skyrius (Gaudeamus) Rima Salytė, 206 Wayne Ave., Springfield, Pa., 19064, tel.: area code 215, KI 4-1285.

SAS-SIS padėjėja: Danutė Muraškaitė, 605 Brighton St., Philadelphia, Pa. 19111, tel.: area code 215, RA 5-6368.

Užsienio skyriaus vedėja: Vėjūnė Svotelytė, Centreville North, Box 407, Univ. of Md., College Park, Md. 20742, tel.: area code 301, WA 7-3800, ext. 1001.

Narė: Indrė Damšutytė, 8050 Hartwell Ave., Detroit, Mich. 48228, tel.: area code 313, LU 4-4308. (RS/SAS-SIS)

Paminklinė koplytėlė St. Catherine, Ont. Koplytėlė pastatyta Tėv. B. Mikalausko rūpesčiu.

Naujas atominių mokslų daktaras

Liepos 14 Purdue universitete Lafayette, Indiana, Kazimieras Mindaugas Čampė baigė aukštąjį mokslą ir gavo inžinerijos daktarą atominių mokslų srityje. Jo tezės tema: Stability Analysis of Periodically Oscillating Compressible Fissile Media.

Naujasis daktaras gimė 1937 Čekoslovakijoje, kur tuo metu jo tėvai, Adolfas ir Kazimiera Čampės (abu žemaičiai), buvo išvykę studijuoti. Dviejų metų būdamas, su tėvais grįžo Lietuvon, kur praleido vaikystę ir pradėjo pirmuosius mokslus.

1944 atsidūręs Vokietijoje, tesė pradžios mokslą į JAV atvyko 1949. Waterburyje 1950 baigė lietuvių parapijos pradžios mokyklą, o 1954 Water-ton aukštesniąją mokyklą su šešiais įvairiais atžymėjimais ir stipendija kaip pažangiausias mokinys. Bakalauro laipsnį įsigijo 1958 Connecticut universitete. Studijavo mechaninę inžineriją. 1960 tame pačiame universitete gavo magistro laipsnį iš atominės inžinerijos. Porą metų dirbo inžinieriaus pareigose valstybinėje jėsdarinių laboratorijoje. Iš jos persikėlė į Purdue universitetą, Indijanon, ir ten rengėsi doktoratui. Praeitą vasarą du mėnesius važinėjo po Europos kraštus.

Dr. K.M. Čampė 1961 vedė

Dr. K. M. Čampė

Dianą Papievytę, kuri Purdue universitete dėstė vokiečių kalbą. S. m. liepos 17 jie susilaukė pirmojo sūnaus — Vy-ganto — Tomo.

Abu iš mažens dalyvavo skautų eilėse, ėjo ten visokias pareigas, buvo įvairių parengimų ir programų dalyviai, pasireiškė muzika ir deklamacijom. Dr. Čampė buvo Liet. Stud. S-gos Storr's skyriaus pirmininku. Priklauso įvairiom inžinierium draugijom.

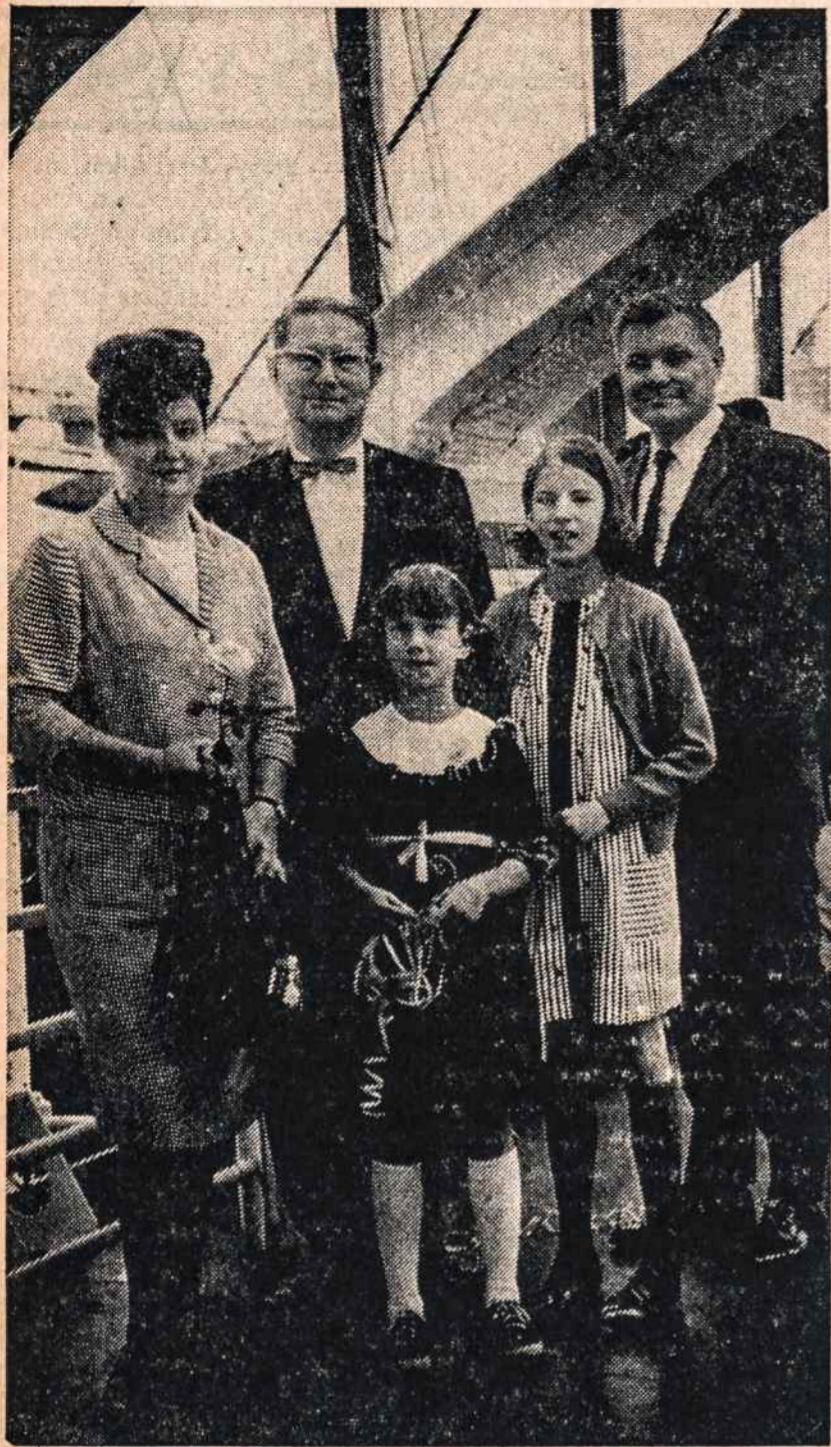
Nuo rugpjūčio mėn. jie pastoviai apsigyveno netoli Baltimorės, kur dirba savo profesioje. (2.)

"TEVYNĖS GARSŲ" GEGUŽINĖ

Rugsėjo 18, sekmadienį, Hartfordo "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valanda rengia gegužinę (pikniką), kuri bus Lietuvių darže (Lithuanian Grove Park), East Hartford, Conn. Pradžia 12 val. Tėsis iki 9 val. vak. Čia bus progos linksmai praleisti sekmadienį ir kartu paremti lietuvių radijo programą.

J. Bernotas

— Paulius Rutenis, lietuvis solistas, priimtas Sydnėjaus australų operon ir intensyviai ruošiasi naujiem pastatymam.

Dr. V. Vardys su šeima rugpiūčio 26 išplaukė į Vokietiją, kur rinks medžiagą moksliniam veikalui. Jį palydi dr. Z. Kungys (d.) Nuotr. V. Mažeilo.

Paterson, N.J.

Ekskursijoje į Washington, D.C., švč. M. Marijos garbei koplyčios dedikaciją bei lietuvių religinį kongresą rugsėjo 4 dalyvavo apie 60 žmonių. Ekskursijai vadovavo J. Sprainaitis.

Kun. R. Krasauskas, iš Romos atvykęs pavaduoti Sv. Kazimiero lietuvių parapijos kunigu vasaros atostogų metu, rugsėjo 4 išvyko į Washingtoną dalyvauti lietuvių religiniam kongrese. Iš ten nuvyko į Chicago. Vėliau aplankys artimuosius Kanadoje, trumpam sustos Putnam, Conn., pas Nekalto Prasidėjimo seseris ir rugsėjo 28 išvyks į Romą.

Kun. Jonas J. Kinta, Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, šiemet švenčia dvigubą jubiliejų — 35 m. kunigybės ir 30 m. klebonavimo šioje parapijoje. Jam pagerbti rugsėjo 25, sekmadienį, ruošiamos iškilės. Padėkos mišias jubiliatas aukos 10:30 val., banketas parapijos salėje 4 val. popiet.

Algis ir Zita Sauliai rugpiūčio 14 šventė savo jungtinių metų metines. Tą dieną buvo pakrikštytas jų pirmagimis sūnus Vinco-Vytauto vardu, kuris gimė liepos 6.

Virginija Paulytė rugsėjo 3 šeštadienį, susituokė su Vitaliu P. Sirusu. Sutuokė jaunosios dėdė kun. Zenonas Smilga Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje.

Julija Tacionytė rugpiūčio 27 ištekojo už Alberto Ruccione ir iš Patersono persikėlė gyventi į Totowa Borough, N.J.

Vitos Tallat-Kelpšaitės ir Vidmanto Matusaičio sutuoktuvės buvo rugsėjo 10, šeštadienį. Sutuokė kun. Vikt. Dabušis Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Per mišias bei vedybų apeigas jam asistavo kun. J. Borevičius, S.J., ir kun. J. Jankus. Povestuvinei kelionei išvyko į pietines JAV valstybes. Grįžę apsigyvens 73 E. 33 St., Paterson, N.J.

Jaunimo susibūrimas

Rugpiūčio pabaigoje gražioji Kazimiero Čiurlio sodyboje, East New Brunswick, N.J., susirinko didelis būrys jaunimo.

Kazimieras, būdamas didelis patriotas, aktyviai dalyvauja lietuviškame veikime: remia kultūrinius parengimus, jaunimo organizacijas, lietuvių tautos fondą.

Sį kartą jis surengė jaunimui pasilinksminimą, norėdamas savo krikščionijai, čia gimusių ir augusių jaunuolių supažindinti su lietuviška veikla.

Per tą jaunimo susibūrimą buvo pasirašyta ir išsiusta senatoriams Fulbright ir Clifford P. Case petijcia, kurios iniciatorius buvo Kęstutis Čižiūnas. V.S.

PADĖKA

Mirus mano brangiam vyrui a.a. pulk. Alovzui Baniui, nuoširdžiai dėkoju visiem draugam, bičiuliam ir pažįstamiem, kurie lankė jį ligoninėje, dalyvavo šermenyje ir pamaldose, padėjo į amžino poilsio vieta, išreiškė užuojautą ir paguodą žodžiu ar raštu, užprašė Sv. Mišias ir atsuntė gėles.

Gili padėka kun. V. Pikturai, atlaikiusiam pamaldas, pasakiusiam pamokslą ir palydėjusiam į kapus. Ačiū už tartą paskutinįjį sūdiev: G. Zemaitaičiui — Stenfordo Bendruomenės vardu, Z. Steponavičiui — Balso, J. Ruteniui — ramovėnų bei savo šeimos ir L. Virbickiui — savo ir draugų kariškių vardu.

Už ypatingas paslaugas, šiuo sunkiu mano gyvenime momentu, tariau nuoširdų ačiū: p. p. Steponavičiams, Deikiams, Zemaitaičiams, Prekeriams, Staldininkams.

Genovaitė Banienė

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiuo laikraščiuje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini į jos adresu: Mrs. M. Sveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Rosindale, Boston, Mass. 02131.

PASKOLŲ KEBLUMAI

Klausimas

Atvažiuavęs į Ameriką mano vyras dirbo cukraus fabrike, o aš pati valiau įstaigas. Turime tris vaikus. Vienas iš mūsų dirbdavo iki 3 val. popiet, o kitas nuo trijų iki 11 val. vakaro. Tokiu būdu vaikai nebūvo paliekami be priežiūros. Viskas ėjo sklandžiai. Po trijų metų turėjome užtektinai pinigų namam nusipirkti, žinoma, su "mortgage" (paskola iš banko). Mano vyras užsispyrė, kad mum sunku vienim namus pirkti, nes, girdi, reikia keletą centų palikti banke, kad, reikalui esant, nebūtų krizės. Jis nutarė namus pirkti kartu su broliu, viengungiu. Mes padėjome tris tūkstančius ir brolis tiek pat. Dokumentai buvo sudaryti abiejų vardu.

Mano vyras mokėjo bankui už "mortgage", mokėjo mokesčius ir mes patys gyvenome viename bute (namai yra trijų butų). Švogeriš apsigyveno pas pažįstamus. Praėjo trys metai

ir švogeriš užsimanė vesti. Vėdė už save 15 metų jaunesnę moterį ir jie susilaukė kasmet po vaiką. Dabar turi penkis vaikus. Daug kartų po to užsiminiau savo vyrui, kad reikėtų perrašyti nuosavybės dokumentus ir jis pripažino, kad aš teisi, bet nieko nedaręs pasimirė prieš keletą mėnesių. Advokato nepasiėmiau, nes viskas, ką mes turime, yra abiejų vardu, išskyrus namus, kurie yra brolio vardu. Brolis su manim nesikalba ir sako, kad aš visuomet buvau jų, brolių, nesantikos priežastis. Švogerio žmona su manim nesikalba, bet kaimynams pasako, kad pusė mano namų yra jųjų. Mūsų vaikai yra mokyklinio amžiaus, vienas lanko universitetą, o kiti gimnazijas. Kaip man reikėtų reikalą sutvarkyti? Ar padėtų, jei nueičiau pas advokatą? Gal palaukti, kol brolis, apsisvarstęs, pats nutars namų neatimti iš našlaičių? Mano vyras ir jo brolis visuomet gerai sugyveno, kol jis apsiėdė.

Našlė, New York valstija

Atsakymas

Paprastai nuosavybės dokumentai yra taip interpretuojami, kaip jie yra sudaryti. Daleidžiama, kad žmonės, kurie sudarė tuos dokumentus (deed), taip juos surašė, kaip jie norėjo. Jei dokumentai buvo sudaryti ir brolio, įstatymai daleidžiama, kad jėdu norėjo, kad jų nuosavybė būtų bendra (common arba joint). Tačiau, jei įrodoma (ir tai kartais gali būti padaroma), kad perkant namus, abudu suprato, kad namai priklausys vienam iš jųjų, būtent Tamstos vyrui, ir kad švogerio investicija (trijų tūkstančių dolerių) buvo paskola broliui namam pirkti, — tada reikalai gali pasikeisti. Įrodyti tokį dalyką nebūtų lengva. Faktas, kad Tamstos vyras mokėjo paskolą bankui (mortgage) ir mokesčius — yra svarbus, bet nėra lemiantis faktoriūs. Pataričiau Tamstai nedelsiant susisiekti su vietiniu advokatu. Nepatarčiau Tamstai laukti, kol pasikeis Tamstos švogerio bei jo žmonos nusistatymas Tamstos ir Tamstos vaikų atžvilgiu.

Pietų Angolos Lonjavė burtininkas baigė blogai: buvo pažadėjęs pritraukti lietuvių ir už tą pažadą gyventojai iš anksto sumokėjo natūra: visokiomis dovanomis. Bet kai lietuvi nepasirodė, gyventojai jį nulinčiavo.

Mirė Leopoldas V. Grigonis

Rugpiūčio 25 d., Toronto, Ont., Kanadoje, staigiai mirė Leopoldas-Vytautas Grigonis, J. Borevičius, S.J., ir kun. J. Jankus. Povestuvinei kelionei išvyko į pietines JAV valstybes. Grįžę apsigyvens 73 E. 33 St., Paterson, N.J.

Velionis buvo gimęs 1911 sausio 22 d. Pužonių kaime, Rokiškio apskrityje. Kaip Lietuvos stipendininkas buvo baigęs aukštuosius komercijos mokslus Danijoje ir 1938 metais paskirtas Lietukio, Maisto ir Pienocentro New Yorke įsteigtosios Lithuanian-American Import and Export Corporation direktorium. Įvykus Lietuvos okupacijai ir bendrovei susilikvidavus, velionis muvo mobilizuotas J.A.V.-bių karinei prievolei. Grįžęs iš kariuomenės, dirbo Socony Vacuum Oil Co., atstovaudamas tą bendrovę Kolumbijoje, Brazilijoje ir vėliau Ghanoje. Nuo šių metų pavasario buvo direktorium jau minėtos Mobil Chemical's OP W Paint Division in Toronto.

Per Lietuvos Generalinį Konsulatą New Yorke yra davęs stambesnių aukų įvairioms lietuvių organizacijoms. Nuliūdime liko žmona ir du vaikučiai. (L.G.K.)

LOS ANGELES, CALIF.

DRAMOS SAMBŪRIS PASIRENGES NAUJAI DARBAIS ATŽYMETI NAUJĄ SEZONĄ

Nors pastaruoju laiku Chicago laikraštis Naujienos, talkinamas slapukų (Aidas, J. Klauseikis) iš Los Angeles, stengėsi sudrumsti Sambūrio narių nuotaikas prieš metinį Sambūrio susirinkimą, rugpiūčio 27, narių susirinkimas praėjo našioje, ryžtingoje atmosferoje. Naujos valdybos rinkimai (išrinkti beveik visi tie pat, išskyrus vieną) patvirtino, kad prasiūmymai ir sieksiniai rašiniai tik prijuokino narius, o draug ir platesnę Naujienų skaitytojų masę. Naujoji Sambūrio valdyba yra šios sudėties: rašytojas Jurgis Gliuda — pirmininkas, Juozas Raišys ir Vladas Gily — vicepirmininkai, Irena Kaselytė — sekretorė, Ema Dovydaitytė — išdininė, Balys Mackiala — narys. Šio sezono režisore pakviesta rež. Dailė Mackialienė ir dailininkas — Algis Zaliūnas.

Dabar Sambūris aplink lietuvišką sceną buria apie 30 narių. Du nauji nariai priimti metiniame susirinkime.

1965-1966 Sambūrio pastatymai pasižymėjo aukštu lygiu, patenkino žiūrovus ir įnešė

daug išradingumo į mūsų kuklios scenos darbą. Sambūris labai populiarus ir labai kviečiamas organizacijų talkon. Balfui ir S.L.A. kuopai Sambūris jau talkina iš seniau. Siom organizacijom pastatymai bus ir 1966-67 sezone.

Pats pirmasis parengimas įvyks spalio 15 (Balso skyriui). Tai bus literatūros vakaras, kur su dailiuoju žodžiu ir daina dalyvaus apie 20 Sambūrio narių. Po vasario 16 bus pastatytas vaidinimas S.L.A. kuopai. Į veiklos planą įtraukta ir paskaitos nariam apie teatro darbą, modernaus teatro ieškojimus ir kt. O.

PUTNAM, CONN. SEIMŲ DIENA

Pagal Bažnyčios mintį kiekvienas tikintysis, naujai atsigavinęs Kristuje, geriau gali kitiems padėti atrasti Kristų ir Jo malonę.

Tad spalio 2 sekmadienį, Nekalto Prasidėjimo Marijos Seserų sodyboje organizuojama Seimų diena. Kviečiami tėvai ir motinos. Jaunos šeimos gali atvykti su vaikučiais. Pamaldų ir konferencijų laiką vaikučius globos seselės, veiks "vaikų darželis".

Lituanistinių mokyklų dėmesiai

Mokslu metų pradžiai prašome užsisakyti reikalingus JAV Lietuvių Bendruomenės KULTŪROS FONDO išleistus vadovėlius ir mokslo priemones:

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like 'Lietuvos laukais', 'Ten, kur Nemunas banguoja', 'Tėvų šalis', etc.

Platintojai gauna už mokslo vadovėlius 15% nuolaidos, už visus kitus leidinius — 25%.

Užsakymus siųsti JAV LB Kultūros Fondo adresu: J. BERTAŠIUS, 5348 South Talman Avenue, Chicago, Ill. 60632

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL. SEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V. RP. DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J. STUKAS. ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD, HILLSIDE, N.J. 07205. TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201.

LAISVĖS ŽIBURYS. Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis. WHBI 105.9 FM banga. 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379. Vedėjai: ROMAS KEZYS — TW 4-1288, ANTANAS MAŽEIKAS — VI 5-6332.

JUOZO ir IZABELĖS MISIŲNŲ RAY'S LIQUOR STORE. Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į JOHN ORMAN AGENCY Insurance - Real Estate. 110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y. Tel. Virginia 6-1800.

Mes esame maži, tad ir erdves plėstis yra daug! Galimybių taip pat netrūksta. TIK reikia: daugiau akcininkų, didesnio kapitalo. LITAS Investing Company, Inc. 100-21 89th Ave., Richmond Hill, N.Y.; HI 1-6799. 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.; GR 6-2242.

LIUDOS MIKULSKYTĖS įvairių moteriškų drabužių krautuvė. Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išseiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bluzketės, kojines. Čia gaunama siuntiniais gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai. 95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 849-7240.

HAVEN REALTY. Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pienių investicijos. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-447.

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas. PRANAS BRUCAS, savininkas. 86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421. Tel. Virginia 6-9519. SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBOVIAM Salėje gali tilpti 100 dalyvių.

Norite geros meniškios fotografijos — PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU. VYTAUTAS BELECKAS, Savininkas. 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Tel. HYacint 7-4677.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai. Sventėms, vestuvėms bei pokyliais tortai. DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav. 36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206. Telefonas STagg 2-5938.

WINTER GARDEN TAVERN Inc. VYTAUTAS BELECKAS, Savininkas. Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami paloduviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina. 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood). Tel. EVergreen 2-6440.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

MIRĖ VYTAUTAS SKIBNIAUSKAS

K. Merkis rugpjūčio 10 d. Darbininke paminėjo Lietuvos šachmatų gyvenimo įvykius prieš 30 metų. Priminė, kad Lietuvos šachmatininkai 1936 m. Olimpiadoje Muenchene užėmė 11 vietą. Tuometinės komandos sąstate buvo Vytautas Skibniauskas.

Vytautas Skibniauskas, buvęs Lietuvos šachmatų komandos narys, mirė rugšėjo 1 Baltimorėje. Anksčiau dalyvavo Baltimorės ir apylinkės šachmatų turnyruose. Paskutiniu metu, širdžiai sunegalavus, veiklą šachmatų srityje nutraukė. Amerikoje giminy, berods neturėjo. Sesuo Janina gyvena Australijoje. M. Š.

SPORTAS

CHICAGOS LFK LITUANICA VĖL MEISTERIS

Pereitą šeštadienį Chicagoje įvykusiame futbolo rungtynėse dėl Š. Amerikos lietuvių meisterio vardo, Chicago LFK Lituania, minint savo 15 metų veiklos sukaktį, sėkmingai apgynė meisterio titulą, įveikiant Brooklyno LAK pasekme 3:1. Newyorkiečiai, nepasirošę bei silpnokos sudėties, gali tik džiaugtis palyginamai švelniu pralaimėjimu. Ateinantis 1966-67 futbolo pirmenybių sezonas jau čia pat. Jei ir toliau atletai į paruošiamuosius darbus žiūrės pro pirštus — pasekmės pirmenybėse bus dar liudnesnės.

Tarptautinis futbolo sezonas New York'e, atrodo, bent šiemetam baigėsi. Pereitą pirmadienį Yankee stadione prie re-kordinio Amerikos sąlygoms žiūrovų skaičiaus — virš 41,000 — Brazilijos Santos su iškiliu Pe-le įveikė Italijos žymią komandą Internazionale Milano 4:1. Brazilai parodė visokeriopai geresnį žaidimą už perdėtai defenzyviai žaidusius italus, kurie gynime vadavosi vietom net 7-8 žaidikais.

Atletas

SERVICE

JACK CLEMENTE'S PRO SHOP
Member of Pro. Bowlers Assoc. — Carry full line of bowling balls, trophies, bowling shirts, shoes. Expert drilling while-u-wait. AMF, Manhattan Jubilee — 297 Wyckoff Ave. Ridgewood, Qns., N.Y. EV 1-5304

Save! Special Offer
Furniture finished, refinished & upholstered. Specialists in gold & silver leafing. Any color. Free pick-up & delivery. Pablo's Refinishing Shop (212) 429-2244.

Day care in Brooklyn for Emotionally disturbed children Ages 3-6 in Private Home by Qualified & Exp. teacher of such children Mrs. R. Cherkowsky 273 Avenue "P" Brooklyn call ES 5-5605.

H. W. FEMALE

WANTED EXP OPERATORS ON DRESSES Must do a complete garment Steady work Nice working conditions

TERRY MFG.
6109 14th Avenue Brooklyn
Call BE 6-2300

H. W. SALE.

Wanted Exp Car Salesman Steady work Nice working conditions Salary and commission
JOHN D'EMIC
867 4th Avenue Brooklyn
Call HY 9-5100

TOY DEMONSTRATORS

\$4.00 PER HOUR GUARANTEED
The original Discount Party Plan. No investment. Commissions to 25%
CALL MRS. WILL
727-6439

ATTENTION

Internationally known company wants Men and Women over 18 turn spare hours into dollars Full Time Available
Call YU 7-1600 — WATKINS

SCHOOLS

ENROLL NOW SEPT. TERM

COMPLETE SECRETARIAL & ACCOUNTING COURSES
IBM Key Punch
Special 12-wk. ABC Shorthand
10-wk High School Equivalency
Day-Eve — Individual instruction
Lifetime placement. Ask for Bklt. C
BROWN'S Business School
56 Court St. (Boro Hall)
Brooklyn — UL 2-6112

GOLDEN STUDIO

Guitar and Bass Lessons
Beginners and Advanced
ANTHONY MARONCELLI
21 Eunice Place off Forest Ave
GI 8-5578

PARATORE

SCHOOL OF MUSIC
Private and class lessons on all instruments. Advance guitar technique taught by EDWARD CARL
1672 Victory Blvd. GI 2-6083
Other studio at 82 Lake Ave.

C. F. Young Secretarial School executive secretarial training. Private secretarial & stenographic courses. Legal and medical secretarial approved for foreign students Day & eve. sessions, excellent placement. Catalog. 130 Clinton St. MA 4-0793, 1 block from Court St., Brooklyn

Enroll now! Broadway Music Center
432 Broadway, cor. Delafield, W.B. Private lessons taught on all instruments. Guitar instruction plus rentals. Drum students—free practice pad and sticks upon enrollment. Trumpet instructions available. — Sales and Service. GI 7-8791

Miss Elfriede's Ballet School classical ballet announces the registration for ballet classes, beginners - intermediates advanced special pre-ballet age 5 to 6 years at Unitarian Church 312 Filmore St. Wed. Sept. 14 form 3 to 5 PM. Directed by Miss Elfriede formerly Ballet Russe De Monte Carlo & N.Y.C. Center Opera House also Manhattan Ballet School 1352 Lexington Ave N.Y.C.

Founded in 1923 Tele. ULster 7-1615 (43 years of successful music teaching)

REGISTER NOW !!!
Fall term begins Monday, Sept. 12th, 1966
593 Lafayette Avenue (Near Nostrand Avenue)
Brooklyn, New York 11216
SUBJECTS:
Piano, Organ, Voice Harmony, Counterpoint, Composition
Dr. Dudley M. Archer — A.A.G.O., Director

INTER COUNTY BARBER SCHOOL

Finest School on Long Island Free placement for our graduates Classes are open all year round
101 Deer Park Ave Babylon
Call 516 JU 7-4040

RESTAURANTS

THE CASTLE INN
Banquets our specialty Private Parties Weddings & other Social Functions in Old World atmosphere. — Luncheons and Dinners daily Open 7 days a week — 712 Main St Islip
Call 516 JU 1-9651 or JU 1-5540

CAESARS THE III

Finest of Italian Cuisine
We have accommodations for showers parties Communion and Confirmation and social affairs — 169 Ave U bet. W 6 & 7th St. Brooklyn N.Y. Call 372-9239

家酒五濠

Exotic Chinese Cuisine
Tea Luncheon
Cocktails
Dinner
MACAO
22 PELL STREET
CHINATOWN, N.Y.C.
CO 7-6234
FREE PARKING AFTER 5 PM
RICKSHAW GARAGE 38 BOWERY

HAPPY LABOR DAY

ESPOSITO'S TRANSMISSION SERVICE
Automatic and Standard Transmissions, Repaired, Rebuilt, Dented and Adjusted — Complete Automotive Service — Bring Ad with you for 10 proc. Discount on Transmission work
30 Morris st. 201 JE 8-5366
Morristown, N. J.

REAL ESTATE

Stamford 5% Mortgage Available only on this one. Owner built Ranch (in need of repairs). If you have \$14,000 cash and are looking for 3 bedrooms, 2 baths, living room with fireplace, dining room, eat-in-kitchen, full cellar, 2 car garage. All this on a level acre of land. Owner asking \$40,5000
Jane Cypress, Realtor 906 High Ridge Road (208) 322-1675. Sun & Eves. call (203) 322-5451.

HELP W. MALE

TAXI DRIVERS for new taxi fleet. Days - Nites, steady or part time hack. License required. New autom. Fords. Free hospital and life insurances. Bonus and vacation. **COLLIN MAINTENANCE CORP.**, 204 E. 94, N.Y.C. — 427-9700

SERVICE MEN

For High Precision Machine Tool. Must know how to scrape willing to go on the road. All expenses paid Salary open — R. C. M. Industries Port Washington N.Y. Call 516 883-7777

PRESSMEN

Experienced - responsible for Lud-low—make up man pressman — Miehle - Kluge Little Giant - Kelley #1 C & P Pressmen. Hospitalization, pension plan. Union shop. Excellent opport. Call Vinnie WA 5-6766

GUARDS

For centrally located Hospital Fine salary Excellent benefits Apply Personnel Dept.
ST. CLARE'S HOSPITAL
415 West 51st Street
New York City

Machinists

SET-UP MEN SKILLED & SEMI-SKILLED OPERATORS

EXCELLENT COMPANY BENEFITS

IMC MAGNETICS CORP.

570 Main St. WESTBURY (New Cassel)
Call: ED 4-7070
for late or Saturday appointments

INSPECTORS

ELECTRICAL
MECHANICAL
TOOL & GAUGE
EXPERIENCE
REQUIRED

Apply or Submit Resume to
V. M. PIDGEON
Evening-Interviews by Appointment
335-6000

B-U-L-O-V-A

Systems & Instruments Div.
75-20 Astoria Blvd.
Jackson Heights, N. Y.
An Equal Opportunity Employer

DIE SETTERS

5 Years Experience

STEADY WORK
Good Wages and
Fringe Benefits

Call MA 4-4610
PERSONNEL DEPT.
or apply in person
192 Front St. Brooklyn, N.Y.

Only men meeting above requirements need apply.

Tool and Die Maker

5 to 10 years experience.

To build and maintain
Progressive Dies
GOOD SALARY
Excellent Fringe Benefits,
Pension Plan
Write X1182, News NY 17, NY
Include phone number or call
Personnel Dept

MA 4-4610
or apply in person
192 Front St., Brooklyn

Only men meeting above requirements will be interviewed.

Metropolitan Life Insurance Co.
offers career opportunity in sales. Salary + commission. Phone DE 8-3092.

Sell Dress Fabrics
Liberal 40% Commission Spare Time in your own area to your Neighbors, Family & Friends call in Brooklyn, Bronx & Manhattan
864-8466

SCHOOLS

JAZZY NEW SOUNDS GOSPEL & DANCE easy course \$3 per hr. Students and profess-broadcast weekly. Learn and earn.
265-9201
LE 4-7826

TO PLACE
YOUR AD,
CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

H. W. FEMALE

WANTED EXP OPERATORS ON SPORTSWEAR

Must do a complete garment or section Steady work nice working conditions **ROJAY SPORTSWEAR** — 1163 Bway Bklyn
Call 452-4534

IBM KEY PUNCH OPERATORS
Heavy numeric. \$75-95. Minimum 6 months experience. Pleasant working conditions, benefits. Call Miss Jackson: MU 7-8500. — Associated Transport, Inc., 380 Madison Ave. (46 St.)

IBM KEY PUNCH BONUS PART TIMERS
Evenings, Saturday & Sunday. High pay and incentive bonus. Alpha Numeric exp. only Edco Data Processing Corp. 226 W 37th Street, NYC. LW 4-0290

ATTENTION INACTIVE NURSES

The Visiting Nurse Association at Brooklyn has Full and Part Time positions. Hours 8:30 AM - 4:30 PM. Personal practices good if interested call for interview —
MISS RITA THOMPSON
ST 3-7420

EXP OPERATORS

On Singer Sewing Machine
Week work steady work nice working conditions **EASTERN CASE Co.**
5000 Grand Ave Maspeth — Call EV 6-4000

COMPTOMETER OPERATOR experienced, 4 operations. Good starting salary, 35 hr wk. Fringe benefits. Congenial working conditions. Call Mr. Klotz Personnel Dept.
U. S. NAVIGATION CO.
17 Battery Pl. BO 9-6000

IBM

KEYPUNCH OPER

024 & 066, min 2 yrs exp. Salary commensurate with experience.
Call Mrs. Salinski: MU 6-1484

IBM Keypunch Oper expd. day or night shifts Sat. & Sun. work available, good salaries, full or part time Tape Converting Services Inc. Hempstead Bus Terminal Bldg 67-A Nichols Court (cor. Main St.) Hempstead, L.I. New York, one flight up Room 212. Phone 516 - 485-4848

Wanted Exp Operators on Singer machines Steady work nice working conditions Hours to suit you Day or night shift
KNITTING BY GNOLFO
69-91 75th Street, Middle Village
Call 894-2664

Wanted Exp Operators for Section or Piece Work Steady work and nice working conditions
ALLISON PRESS COMPANY
207 E 120th Street N.Y.C.
Call LE 4-7855

WANTED EXP OPERATORS
On Blind Stich Machine for Blouses
Week work steady work all year round nice working conditions
PAT MCKAY INC.
48 W 37th Street N.Y.C.
Call LA 4-2378

OPERATORS

Section Work, On Sportswear Steady Work All Year Round Nice Working Conditions
Union Shop
BON DANA
1359 Broadway N. Y. (36th St.)

Wanted Exp Biller Typist also girls with general clerical background — will train for our specific clerical work. Steady work nice working conditions Interstate Container Corp 70-27 80th Street Glendale — Call DA 6-1000 ask for Mr. Gitlin

A & P TEA CO.

Need Comptometer Operators Full/Part Time
370 Southern Blvd. Bronx (Pel Bay Local to 143rd St.)
An Equal Opportunity Employer

LAYOUT GIRL

Good pay Steady work Nice working conditions
HELGARD KNITTING MILL
1824 Palmetto St. Brooklyn
Call 386-8488

WANTED EXP OPERATORS on SINGER SEWING MACHINE section work Steady work Nice working conditions **WIDETEE SPORTSWEAR** — 149 Wooster St. N. Y. C. Call OR 4-8666

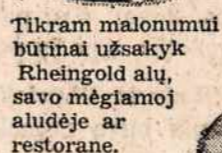

Lietuviai pagarsėję savo vaišingumu. Jie vašina tik viskuo geriausiu. Prie malonios kompanijos ir puikaus maisto, kas gali būti geresnio už jų mėgiamą alų Rheingold?

Ar jis jiems patinka, kad gamintas su Oregono apyniais ar daniška salykla, kuriuos mes naudojame?

Mes nežinome, bet ką nors tikrai gerai darome.

Rheingold
— tikrasis alus

Tikram malonumui būtina užsakyk Rheingold alų, savo mėgiamoj aludėje ar restorane.

RHEINGOLD BREWERIES, INC., NEW YORK, N.Y., ORANGE, N.J.

NURSING HOMES

Huntington Nursing Home
"Operated under the latest Nursing Home standards" — Affiliated with Marian Manor Nursing Home
NEW FIREPROOF CONSTRUCTION

24 hour licensed nurses, rehabilitating care, special diets; convalescents, terminal, chronics, retired guests; private and semi-private rooms (all with bath), elevator service, roof garden; conveniently located 4 bl. Nassau Rd. Huntington, New York from R.R. station Woodhull Rd. & AR 1-6060

KINGSTON, New York State approved Home for Adults, specializing in care of aged & handicapped. Private and semi-private accommodations. Rest Haven, (914) FE 8-8664. St. Joseph Church within the area.

HOME FOR RETIRED

New Haven, Conn. (Suburban) — Beautiful accommodations for elderly male or female in family-type home, 3 other guests. Complete care, fine food. Reasonable. Church within the area. (203) 484-0719

HOTELS

A Home away from Home **HOTEL LUCERNE** 201 W 79th N.Y.C. 1/2 block from Broadway & 79th Street 1/2 block from subway Convenient to everything in the heart of N.Y.C. Newly furnished 1-2-3 room suites with kitchenettes under new management. Moderate rates EN 2-7100

THE SALISBURY HOTEL

123 West Fifty-seventh Street New York 19, N.Y. (opp. Carnegie Hall)
Represented by all Travel Agents
Ideal location — accessible to all New York.
Large rooms, walk-in closets, efficiency kitchens — every comfort. Rates moderate... by day, week, month or lease.
Contact MR. GIBBONS
Circle 6-1300

FUNERAL DIRECTORS

GOWEN FUNERAL HOME
Joseph J. Staudt, Director
233 Somerset St.
New Brunswick, N.J.
Phone: KILmer 5-1344

SERVICE

NURSING CARE
Registered Nurse living in beautiful country, 30 minutes drive from NYC wishes 1 or 2 ladies who need good nursing care. 24 hour duty. (914) EL 7-0183

Best & John General Contractor, remove violations, fix holes in side-walks, yard fences, painting, block work, plastering, install cement steps, repair cracks in steps, fix leaks in roofs. Est. 15 yrs. All work guaranteed. 789-7329 6 AM to 10 PM

GENERAL BUILDER
would like to build 1 & 2 family homes. Repair or renovate buildings. Covered with workmen's compensation insurance. Call anytime. (212) 774-1049 (212) 858-9668

FOR FAST ACCURATE TYPING call **PRITCHARD'S TYPING SERVICE**
588-5507 or 453-6765
days, eves, weekends
Free pick up and delivery.

Tired of Do it yourself, need someone for small repairs, hang drape rods, build shelves, rewire lamps, etc. Let MIKE do it. Free estimates
AL 4-6620 days,
SC 4-4497 after 4.

RENT A TYPEWRITER all makes only \$15 monthly electric manual 5.50 monthly. All types of office equipment, expert repairs on typewriters & adding machines. Crown Business Machines 117-14 Atlantic Ave. Richmond Hill, N. Y. Queens Call 441-0880 or 441-1420

HOURLY OR FLAT RATE LARGE OR SMALL VANS LIBERTY MOVING & STORAGE
LT 8-0723
WY 2-0730

CIRILLO'S PRO SHOP

Member of PBA
CARRY FULL LINE OF BOWLING BALLS
Trophies, Bowling Shirts, Shoes
Expert Drilling While U Wait
The Best Brand Names!
3838 White Plains Rd.
(Nr. 221 St.) BRONX
KI 7-3749

SERVICE

If You Really Want Your Car to Go See **MARIO**
MARIO'S Auto Inspection Service
Mario De Santis, Prop. — Auto repairs, skilled mechanics. Shell Bay Road, Mayville (Opp. Exit of State Inspection Service) Cape May Court House, N.J. Phone (609) 465-5607

Get your next Car at the **FORD** Center of attraction in Hudson County
Mustang - Falcon - Fairlane
Galaxie - Thunderbird

CENTER FORD, INC.

Best selection in Hudson County
Showroom:
5410 Kennedy Blvd.
West New York, N.J.
Phone: 867-0044
A-1 USED CARS
6215 Kennedy Blvd.
North Bergen, N.J.

TROUBLE WITH YOUR AUTOMOBILE
Call **BUCKNER'S Road Service** in Queens
212 HA 8-1887
We buy junk cars
Towing Service

Violations removed faulty heating & hot water systems corrected; chimneys, boiler rms, fin'd basements, patios, stoops & all kinds of repairs & modernization. For free estimate, no obligation and terms to suit you, phone S. GRILLO, 438-9222 any hr.

T. McDONNELL MOVING & STORAGE
Licensed and Bonded
665 Franklin Ave Brooklyn
Call MA 2-1197

ACE VAN LINES
Specializing in Household Moving and Storage Local & Long Distance
Compare Our Low Rates
5614 Seventh Ave., Brooklyn
Phone: GE 9-6265

Tutors and Private Instruction **SPANISH LESSONS**
given by Spanish speaking young man. I go to your home — MR. JIMENEZ 901 Bushwick Avenue Brooklyn. Call HI 3-6000

GENERAL CONTRACTOR
Alterations Modernization — Residential also Commercial Work We guarantee all our work
RICHI CONTRACTING
1606 Avenue V Brooklyn
447-7111

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 22923

Prel. J. Končiaus 75 metų amžiaus ir 50 metų kunigystės jubiliejaus pagerbimas bus ši sekmadienį, rugsėjo 18. Pamaldos bus 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne. Banketas 5 v.v. New Yorker viešbutyje Manhattane. Pagerbimą rengia specialus komitetas.

Dainavos ansamblis šiemet švenčia 20 metų sukaktį. Iš Chicago jis atvyksta į New Yorką ir lapkričio 5 Brooklyn College Walt Whitman auditorijoje stato "Nemunas žydi". Šiam įvykiui atžymėti yra leidžiamas specialus 52 puslapių leidinys, kuris nemokamai bus dalinamas visiems, kurie atsilankys į Nemunas žydi spektaklį. Visos organizacijos, prekybininkai ir visi kiti, kurie norėtų pasveikinti nusipelnusį ansamblių jubiliejaus proga bei paremti šio leidinio išleidimą, prašomi iki spalio 4 pranešti Jonui Šlepečui, 3528 90 St., Jackson Heights, N.Y., tel. (212) HA 6-9257, arba Kęstučiui Mikului, 71 Farmers Ave., Plainview, N.Y., tel. (516) WE 5-0896, arba Zigmui Dičpinigaičiui, 73 Hemlock St., Brooklyn, N.Y.

Jaunimą, besidomintį teatru, kviečiame prisidėti prie New Yorko lietuvių teatro grupės. Ypač kviečiami tie, kurie yra vaidinę kolegijose ar kitose grupėse. Skambinti vakarais K. Vasilauskui, tel. MI 7-6014 ar rašyti V. Valiukui, 71 Stanley St., New Haven, Conn.

Jaunimo Metų Komitetas ir Lietuvių Bendruomenė kviečia susirinkimą, rugsėjo 15, ketvirtadienį, 8 v.v. White Horse svetainėje Jamaica. Bus renkamas komitetas, kuris atstovaus jaunimą studijų savaitgalyje Waterburyje. Visi kviečiami atsilankyti.

Dr. Antanas Klimas, Rochesterio universiteto profesorius, ši savaitę lankėsi pranciškonų spaustuveje ir peržiūrėjo paskutines leidžiamos gramatikos korektūras. Jis su dviem bendradarbiais: Leonardu Dambriūnu ir dr. William R. Schmalstieg, Pensylvanijos universiteto profesoriumi, parashė lietuvių kalbos gramatiką angliškai. Gramatiką leidžia Darbininkas, finansuojant prel. J. Karaliui. Ji turės 480 didelio formato puslapių. Knyga pradeda šią savaitę spausdinti.

Sol. Leonė Juodytė-Matthews su dukrele pakviestos tarptautiniame festivalyje Central Park Interfaith Day atstovauti lietuviams. Rugsėjo 25 d., 12 val. jos išpildys keletą lietuviškų dainų.

Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., rugsėjo 10 išvyko į Oxford, Angliją. Ten rugsėjo 11-19 vyksta tarptautinis skotistų suvažiavimas, kuriame t. V. Gidžiūnas skaitys paskaitą. Po su-

Kas yra susirūpinęs dėl pinigų infliacijos, bene būtų geriausia juos dėti į **Mutual Funds.** J. Audėnas mielai pataršaus. 109 Warwick St., Brooklyn, N. Y., 11207. Tel. T A7-9518.

Išsikeliant iš New Yorko, parduodamas vienos šeimos namas Richmond Hill, arti parko. Dėl informacijų skambinti VI. Baltrušaičiui VI 6-3648.

Išnuomojamas butas iš 5 kambarių, pirmame aukšte. Garažas. Arti geras susisiekimas, prie Highland parko. Skambinti po 6 val. vak. arba visą dieną šeštadieniais ir sekmadieniais. Tel. MI 7-6962.

važiavimo dar lankysis Vokietijoje ir Romoje, kurios archyvuose ieškos papildomos medžiagos rašomiems veikalams.

Maironio mokykla praneša, kad mokslas prasidės rugsėjo 17 d. 9 val. ryto. Apreiškimo parapijos mokykloje. Veiks visos klasės ir vaikų darželis.

New Yorko ramovėnai rugsėjo 17 švenčia savo 15 metų veiklos sukaktį. Šeimyniško pobūdžio minėjimas įvyksta Vytauto Belecko svetainėje Winter Garden Tavern, Ridgewood. Pradžia 7 v.v. Dalyvavo ramovėnai, veteranai su savo šeimomis ir bičiuliais. Programoje, be oficialios ir meninės dalies, bus pranešimas atvykusio iš pavergtos tėvynės; po vaizdų bus šokama grojant orkestrui.

A. a. St. Sandanavičius

Už a. a. Stanislovo Sandanavičiaus vėlę rugsėjo 17, šeštadienį, 10 val. ryto Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus atliktos metinės šv. mišios su egzektvjom. Po to šv. Karolio kapinėse, Long Island, bus pašventintas paminklas. Nuoširdžiai kviečiame parapičius, draugus ir pažįstamus dalyvauti mišiose ir pašventinimo apeigose. Ypatingai prašomi dalyvauti visi paminklui aukojusieji, kuriem reiškime giliausią padėką ir pagarbą. — Nuliūdus Sandanavičių šeima.

Prel. J. Kučingis

Pranas Speaker

Prel. J. Končiaus sukaktis

(atkelta iš 4 psl.)

pats aprašė ir atspausdino atskira knyga. Visa tai galėsime pasiskaityti.

Čia noris priminti, kad, atitrūkęs nuo šalpos reikalų, jis pasilenkdavo prie istorijos knygų. Atitraukęs nuo Balfo, gyvenamas Floridoje, jis parashė angliškai apie Vytautą Didįjį, pats lankėsi Romoje, padėdamas kitiems rinkti istorinę medžiagą. Ir dabar jis rašo — istoriją rašo. Bet kokią istoriją? Gal apie tai jis pats pasakys pagerbime. (p.)

Beatričė Kerbelienė iš Bostono lankėsi New Yorke ir ta proga Woodhavene apžiūrėjo St. Thomas salę, kurioje spalio 9 vyks Darbininko rudens parengimas. Ta proga Bostono Modernio Teatro vaidintojų grupė suvaidins Thornton Wilder 3-jų veiksmų dramą "Mūsų miestelis". Veikalą į lietuvių kalbą išvertė ir režisuoja B. Kerbelienė.

Kun. Pijū Lekešui, po 33 metų darbo V. Atsimainymo parapijoje, Maspeth, N.Y., pasitraukiant į pensiją, parapijos salėje rugsėjo 25, sekmadienį, 4 val. popiet ruošiamą pagerbimo vakarienė.

A.L.R.K. Moterų sąjungos New Yorko ir New Jersey apskričių atstovių suvažiavimas šaukiamas rugsėjo 18 Viešpaties Atsimainymo liet. parapijoje Maspeth, N. Y. (64-14 56th Rd.) 11 val. bažnyčioje šv. mišios. 2 val. p.p. parapijos salėje pietūs, o po jų posėdis.

"**Laisvės žiburio**" radijo programa buvo nemokamai reklamuojama rugsėjo 4 ir 11 d. New Yorko laikraščiuose — Daily News ir The Tablet kaip pagrindinė WHBI stotyje programa tomis dienomis (highlight program). Ši privilegija suteikė "Laisvės žiburiui" daug prestižo ir nemokamos reklamos lietuviškam reikalui.

Mišios už a. a. Jurgį Jakštį, jo 5 metų mirties sukakties proga, bus rugsėjo 17, šeštadienį, 9:30 v.r. Angelų Karalienės bažnyčioje, 213 So. 4 St., Brooklyne.

REDAKCIJOJE LANKĖSI

Prel. Jonas A. Kučingis, Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas, dalyvavęs lietuvių koplyčios dedikacijos ir religinio kongreso iškilmėse Washington, atvyko į New Yorką aplankyti savo giminių ir pažįstamų. Ta proga, lydimas Manhattan College profesoriu kun. dr. V. Bartuškos ir kun. A. Rubšio, lankėsi ir Darbininko redakcijoje. Tai pirma ilgesnė prelato kelionė po 13 metų pertraukos. Šiemet birželio 19 Los Angeles šv. Kazimiero parapija atšventė 25 m. jubiliejų. Prelato energingo bei pavaraus darbo ir tautiečių paramos dėka parapija išaugo į

Steponas Bučmys

Prel. dr. J. Končius

Dail. J. Bagdonas nutapė milžiniško dydžio paveikslus

Dail. J. Bagdonas šią vasarą praleido karštame darbe. Ir šiaip vasara buvo didžiai karšta, o jam teko dar daug dirbti.

Birželio gale jis gavo Angelų Karalienės parapijos viršutinę salę ir ją pavertė tartum dailininko studija. Jis ėmėsi sunkiai įsivaizduojamo darbo — nutapyti pačius didžiausius savo kūrybos abstraktinius paveikslus.

Norėdamas savo sumanymus įvykdyti, pirmiausia turėjo susipirkti medžiagą ir ją susivežti. Toji medžiaga buvo lentos porėmiam ir daug daug drobės. Tikriausiai ištisi rietimai specialios drobės buvo čia sukarpyti, susiūti, ištempti ant rėmų ir pradėti gruntuoti. Čia pirmiesiems padengimam dažų reikėjo galonais.

Pats didžiausias paveikslas

galingą religinę ir tautinę įstai-gą vakariniame JAV pakrašty. Lietuvių parapija dabar turi pilną pastatų sąstatą — bažnyčią, mokyklą, salę, kleboniją, seselių mokytojų namus, o taip pat erdvų plotą pastatyti autimobiliams. Artimoje ateity planuojama pastatyti nauja ir erdvi parapijos salę, kuri dar geriau galėtų patarnauti vis augančioms lietuvių kolonijos uždaviniam.

Pranas Speaker, Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos komiteto ilgametis pirmininkas ir šv. Vardo Dr-jos pirmininkas, kartu su prel. J. Kučingiu dalyvavo Washingtono lietuvių religinėse iškilmėse, atstovaudamas Los Angeles lietuvių katalikiškas organizacijas. Jis taip pat atvyko į New Yorką, kur turi nemažą pažįstamų ir giminių. Los Angeles mieste Pr. Speaker užsiima namų pardavimu, su žmona Nancy aktyviai dalyvauja eilėje parapijos organizacijų ir uoliai talkina prel. J. Kučingui parapijos reikaluose.

Steponas Bučmys, gyvenąs Dayton, Ohio, atostogų metu dalyvavo Lietuvos vyčių seime Worcester, Mass., kaip Daytono vyčių kuopo atstovas. Po seimo keletą dienų praleidęs liet. pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, Me., prieš vykdamas į Washingtono religines lietuvių iškilmes, užsuko į New Yorką ir lankėsi Darbininko redakcijoje.

ya 14 pėdų aukščio, 20 pėdų pločio. Jis atremtas į šoninę sieną, kuri neturi langų. Tokį paveikslą tapydamas, jau nesiekia ranka viršaus, reikėjo kopėčių ir stalų.

I scenos angą atremtas kitas paveikslas — 10 pėdų ant 14 pėdų, toliau dar du paveikslai: 9 pėdos ant 12 ir 8 pėdos ant 12.

Visoje salėje yra tik keturi paveikslai. Jie uždengia sienų plotą beveik iki pat lubų. Visi abstraktūs, vaizduoja dailininkui būdingas plyštančias ir krintančias uolas, besisukančius ir plaukiančius debesis, kylančias ir skrendančias įvairias formas. Judesys toks didelis ir toks pagau-nantis, kad imi ir apsidairai, ar kartais nepagavo tas paveikslų sukūrys. Prieš tokį didelį paveikslą stovėdamas, žmogus pasijunta lyg pats būtų paveikslas dalis.

Reikia paminėti ir paveikslų techniką. Šie dideli plotai nutapyti ne dideliais, plaštakos pločio teptukais, bet tapytojo peiliu (špakteliu). Dažnai storai uždėta dažo, dažas maišytas su smėliu. Taip plotai turi nuostabiai gilų ir sodrų toną ir net savo tekstūrą, net savo reljefą.

Šią savaitę baigia visus tapybos darbus. Draugų raginamas, sutiko juos parodyti ir visuomenei.

Ši sekmadienį, rugsėjo 18, nuo 12 v. dienos iki 7 v.v. visi galės aplankyti šią praodą ir pamatyti pačius didžiausius lietuvių dailininko nutapytus paveikslus.

Paroda užims abi sales. Pirmoje salėje bus išstatyta viena abstrakti skulptūra, viršutinėje — naujieji paveikslai. (p.)

Išnuomojamas 6 kambarių butas antram aukšte, netoli Jamaicaos linijos, Cypress Hill rajone. Butas labai šviesus. Pageidaujama be vaikų. Skambinti AP 7-8934.

Reikalinga pora priežiūrai namų, kurie apšildomi alyva ir įrengti visi patogumai. Vyras galėtų dirbti ir kitą darbą. Geras atlyginimas. Yra atskiras namukas gyventi, graži aplinka ir geri kaimynai. Informacijai TR 5-3711.

Woodhavene išnuomojami 5 kambariai antram aukšte, su apšildymu ir karštu vandeniu. Telef. MI 2-3680.

BOSTONO ŽINIOS

Dail. Česlovo Janušo paveikslų paroda atidaroma rugsėjo 17, šeštadienį, 7:30 val. vak. A. L.T.S. Namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone. Paroda iki rugsėjo 25 kasdien bus atidara nuo 7:30 iki 10 val. vak. Šeštadieniais ir sekmadieniais — nuo 11 val. ryto.

Felicija Izbickienė buvo išvykusi į Austriją. Kiek vėliau vyras inž. Vytautas Izbickas su dukryte ir sūnum irgi išvyko į Europą. Visi aplankė Austriją, Prancūziją, Italiją ir kai kurias kitas valstybes. Visi sužavėti kelione. Romoj gyveno lietuvių kolegijoj. Izbickų vaikai — Vytenis ir Daiva — nepaprastai grožėjosi Europos miestų švara, visur apdugintom gelėm ir žmonių mandagumu. Europa padariusi didelį įspūdį.

Massachusetts valstybėje šiais metais trūksta net 600 mokytojų. Toks yra oficialus valdžios pranešimas. Švietimo vadovai ieško naujų mokytojų, kad ir necenzuotų, kuriais galėtų užpildyti susidariusią mokytojų spragą.

Dr. Vladas Ramanuskas iš Cleveland, Ohio, su žmona ir dviem dukrytėm lankėsi Bostone pas savo bičiulius. Ramanuskus lydėjo dr. Balys Matulionis iš Wallum Lake, R. I. Vladas ir Reginos Ramanuskų dukrytė šiais metais pradeda mokslą mūsų kaiminystėje. Mokslo metu Ramanuskaitė gyvens pas lietuvaite seselę Putnam, Conn.

Kazimieras Pratas, anks-tesnės kartos ateivis prieš mirtį savo testamentu paliko pinigų mokslą einančiam lietuvių jaunimui. Studentai, lankantieji aukštųjų mokyklų trečius ar ketvirtus metus, gali prašyti iš šio fondo paskolos. Smulkesnės žinios gaunamos pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 5:30 val. popiet pas adv. Raymond J. Dodds 532 Broadway, So. Boston Mass. 02127. Tel. AN 3-6000.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-convosol, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, ju. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., F Northport, N.Y., 11731.

Paieškoma pora: žmona namų ruošai, vyras gali dirbti ir kitur. Privatus butas. Skambinti prieš 12 val. ar po 5 val. vakaro telef. BU 7-3502.

Parengimai New Yorke

Spalio 1 — S.L.A. 80 metų sukakties minėjimas ir banketas Sheraton-Atlantic Hotel, Broadway prie 34th Street, Manhattane. Pradžia 6 v. v. Rengia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje New Yorko ir New Jersey penktąjį apskritis.

Spalio 2 — Katalikių Moterų Sąjungos 50 metų veiklos jubiliejinis minėjimas Apreiškimo parap. salėje Brooklyne. Iškilmingi pietūs, meninė programa ir sokiai. Pradžia 1:30 val. p.p. Rengia Sąjungos 29 kuopa.

Lapkričio 5 — Dainavos Ansamblio "Nemunas žydi" Brooklyn College salėje Brooklyne. Rengia Liet. B-nės New Yorko apygardos valdyba.

Lapkričio 12 — Korp! Neo-Lithuania metinė šventė — balius Sheraton Tenney Inn, 90-10 Grand Central Parkway, East Elmhurst (prie La Guardia Airport).

Lapkričio 26 — Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas rengia pianistės I. Rajauskaitės - Šušienės rečitalį Carnegie Recital Hall, 157 W. 57th Street, Manhattan. Programoje dalyvauja ir solistas B. Povilavičius. Pradžia 8 v.v.

Grudžio 11 — New Yorko Lietuvių Vyrų Choro metinis koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje, Woodhaven, N.Y. Pradžia 6 val. v.

Numatomos parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir kultūros vadovui Kęstučiui Mikului, 71 Farmers Ave., Plainview, N. Y. 11803; tel. 516 WE 5-0896.

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. Newton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7082

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuojuojas
Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuojuojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRUNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOJUOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin,

Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su
Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuojuojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal perkėjo pageidavimus ant mūsų arba perkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

A. ANDRIUŠKEVIČIUS

LAIKRODININKAS

-JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantas
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573